

Spis treści

Mariusz Olejarczyk, Rocznice i wydarzenia w 2020 roku	2
Ewa Hadrian, Anna Wiśniewska, Małgorzata Wielgosz, Garść wspomnień z Olgą Tokarczuk w roli głównej.....	5
Bożena Lech-Jabłońska, Erasmus+ Wszystkie drogi prowadzą do edukacji!.....	8
Anna Chwedoruk, Emilia Waszczuk, Biblioteka Roku 2019 Powiatu Bialskiego	13
Anna Pietuch, Literacki Chełm: cykl wydarzeń kulturalnych – realizacja projektu Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti	14
Anna Małysz, Park Czytelnika w Chełmie.....	18
Małgorzata Szabelska, Gminna Biblioteka Publiczna w Jezioranach – tradycja i nowoczesność....	19
Dlaczego właśnie dzieci, czyli rozmowa z Agnieszką Starok z wydawnictwa Tekturka, rozm. Agata Kornacka.....	21
Agata Kornacka, Mały czytelnik w oddziale dziecięcym WBP w Lublinie	22
Justyna Kasperczuk, Bosy zakonnik żołnierzem Boga	25
Waldemar Kawecki, Z cyklu czasopisma lokalne i regionalne: „Lublin. Kultura i społeczeństwo” ...	26
Paweł Kordybacha, Kalejdoskop zimowy	27

Rocznice i wydarzenia w 2020 roku

Patroni 2020 roku

Sejm RP uhonorował w tym roku św. Jana Pawła II – w 100. rocznicę urodzin, Leopolda Tyrmanda – w 100. rocznicę urodzin i 35. rocznicę śmierci, hetmana Stanisława Żółkiewskiego – w 400. rocznicę śmierci i Romana Ingardena – w 50. rocznicę śmierci oraz dwa historyczne wydarzenia: Bitwę Warszawską 1920 – w 100. rocznicę bitwy i Zaślubiny Polski z morzem w Pucku, również z 1920 roku – w 100. rocznicę wydarzenia.

Senat powtórzył wybór postów dotyczący św. Jana Pawła II i Bitwy Warszawskiej i do grona patronów dołączył jeszcze Jana Kowalewskiego – jako uhonorowanie jego zasług w czasie wojny polsko-bolszewickiej, ojca Józefa Marię Bocheńskiego – w 25. rocznicę śmierci oraz fizykę – w 100-lecie powstania Polskiego Towarzystwa Fizycznego.

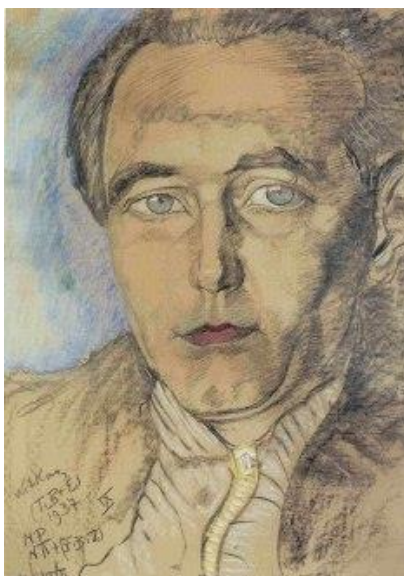
Św. Jan Paweł II* – właśc. Karol Józef Wojtyła; ur. 18 maja 1920 w Wadowicach, zm. 2 kwietnia 2005 w Watykanie. Polski duchowny rzymskokatolicki, 264. Papież, Święty Kościoła katolickiego, wykładowca na Wydziale Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (obecnie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II).

Leopold Tyrmand – ur. 16 maja 1920 w Warszawie, zm. 19 marca 1985 w Fort Myers. Polski pisarz i publicysta. Autor m. in. powieści „Zły” i „Dziennika 1954”. Jeden z najbardziej nieszablonych twórców polskiej literatury drugiej połowy XX wieku.

Hetman Stanisław Żółkiewski – ur. 1547 w Turynce pod Lwowem, zm. 7 października 1620 w Berezowce, kilka kilometrów od granicy na Dniestrze w Mołdawii podczas odwrotu z pola bitwy pod Cecorą. Pozostawił po sobie dzieło „Początek i progres wojny moskiewskiej”, spopularyzował też słynne powiedzenie „pięknie i słodko umrzeć za ojczyznę”, zaczerpnięte z „Ód” Horacego (III 2, 13).

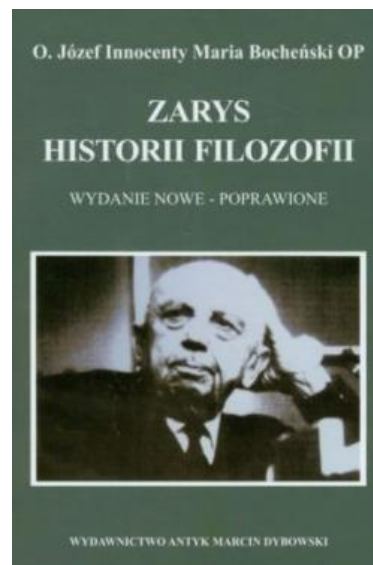
Roman Ingarden – ur. 5 lutego 1893 w Krakowie, zm. 14 czerwca 1970 tamże. Polski filozof, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, toruńskiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i Uniwersytetu Jagiellońskiego. Opublikował łącznie 224 prace, pisał głównie po polsku i niemiecku. Wiele jego dzieł doczekało się tłumaczeń na języki obce. Dokonał kilku przekładów na język polski (m.in. „Krytyki czystego rozumu” Immanuela Kanta). Pozostawił bogatą spuściznę rękopiśmienną.

Bitwa Warszawska 1920 – nazywana Cudem nad Wisłą, bitwa stoczona w dniach 13-25 sierpnia 1920 w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Zadecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i przekreśliła plany rozprzestrzenienia komunizmu na Europę Zachodnią. Ambasador brytyjski w przedwojennej Polsce – lord Edgar Vincent D'Abernon nazwał ją już w tytule swej książki „Osiemnastą decydującą bitwą w dziejach świata”.

Jan Kowalewski – ur. 24 października 1892 w Łodzi, zm. 31 października 1965 w Londynie. Podpułkownik dyplomowany piechoty Wojska Polskiego, matematyk, lingwista i kryptolog, który złamał sowieckie szyfry w czasie wojny z bolszewikami, wieloletni oficer Oddziału II Sztabu Głównego. Za swe zasługi Jan Kowalewski otrzymał w r. 1922 Krzyż Srebrny Virtuti Militari.

Józef Maria Bocheński – właśc. Józef Franciszek Emanuel Bocheński, imię zakonne Innocenty Maria, ur. 30 sierpnia 1902 w Cuszowie, zm. 8 lutego 1995 we Fryburgu. Logik, historyk logiki i filozof, sowietolog, dominikanin, katolicki prezbiter, rektor Uniwersytetu we Fryburgu. Bibliografia publikacji Bocheńskiego obejmuje około 1000 pozycji w tym wiele wydań książkowych w różnych językach. 3 maja 1987 został odznaczony przez władze RP na uchodźstwie Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zaślubiny Polski z morzem – patriotyczny akt, który wydarzył się 10 i 11 lutego 1920 w Pucku. Polska objęła 10 lutego odcinek wybrzeża morskiego, które wraz z Mierzeją Helską liczyło 140 km zaniedbanego gospodarczo wybrzeża Bałtyku. Na brzegu odsłonięto i poświęcono pamiątkowy słup, na którym umieszczono wizerunek orła Jagiellonów, datę wydarzenia oraz napis: „Roku Pańskiego 1920, 10 lutego Wojsko Polskie z generałem Józefem Hallerem na czele objęło na wieczne posiadanie polskie morze”.

Polskie Towarzystwo Fizyczne (PTF) – stowarzyszenie założone 11 kwietnia 1920 w Warszawie. Jego celami są: upowszechnianie fizyki, rozwijanie więzi między fizykami zatrudnionymi w oświacie, nauce oraz różnych gałęziach gospodarki, a także reprezentowanie środowiska fizyków. Pierwszym prezesem Zarządu był Władysław Natanson. W 1932 roku przekształcono Sprawozdania towarzystwa w czasopismo *Acta Physica Polonica*. W roku 1949 ukazał się pierwszy numer *Postępów Fizyki*. Towarzystwo organizuje od 1951 roku Olimpiady fizyczne.

A co w WBP?

Wybrane wydarzenia organizowane w 2020 r.

1. Cykliczne wydarzenia kulturalno-edukacyjne:

- XVII Ogólnopolski Tydzień Bibliotek (maj) – tegoroczny Tydzień odbywać się będzie pod hasłem „Zasmakuj w bibliotece”;
- Noc Kultury (czerwiec) – hasło tegorocznej Nocy brzmi „Miastoczułość”;
- XIII Lubelska Aukcja Antykwareczna (czerwiec);
- Narodowe Czytanie (wrzesień) – w tym roku będzie czytana „Balladyna” Juliusza Słowackiego;
- XVII Lubelski Festiwal Nauki (wrzesień);
- Noc Bibliotek (październik).

2. Wystawy:

- „Bitwa pod Grunwaldem”. Wystawa w 610. Rocznicę bitwy (lipiec-sierpień);
- Wystawa jubileuszowa w 100. Rocznicę urodzin Jana Pawła II (wrzesień);
- Wystawa jubileuszowa Muzeum Wsi Lubelskiej (październik).

3. Konferencje:

- Ogólnopolska sesja krajoznawcza (kwiecień) – we współpracy z PTTK Oddział Miejski w Lublinie;
- X Lubelskie Forum Bibliotekarzy (maj) – w trakcie Tygodnia Bibliotek;
- Rocznicą powstania ruchu ludowego (wrzesień) – we współpracy z wydziałem politologii UMCS;
- Lubelszczyzna w wojnie 1920 r. (październik) – we współpracy z PTTK Oddział Miejski w Lublinie;
- Zygmunt Klukowski – lekarz, bibliofil, historyk regionalista (listopad).

4. Konkursy:

- „Lubelski Bibliotekarz Roku 2019” (maj) – we współpracy ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Okręg Lublin;

podczas X Lubelskiego Forum
Bibliotekarzy;

- „Książka Roku 2019” (styczeń-maj);
- XXVI edycja „Nagrody im. Anny Platto” (styczeń-sierpień).

Mariusz Olejarczyk
Dział Udostępniania WBP w Lublinie

Garść wspomnień z Olgą Tokarczuk w roli głównej

Olga Tokarczuk w obiektywie Doroty
Mościbrodzkiej (Teatr Stary w Lublinie, luty 2015)

Rok 2019 zaowocował literacką Nagrodą Nobla dla Olgi Tokarczuk. 11 grudnia, dzień po odebraniu przez Autorkę tej nagrody z rąk króla Szwecji Karola XVI Gustawa, wystosowaliśmy na stronie internetowej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie apel/zachętę o nadsyłanie do Biblioteki krótkich wspomnień ze spotkań z Olgą Tokarczuk – na wieczorach autorskich, Targach Książki, a może i w innych, mniej oczywistych miejscach, gdzie mieli Państwo możliwość zetknięcia się z Noblistką. Nadesłane teksty miały zostać zaprezentowane na łamach „Dostrzegacza Bibliotecznego”.

Nie ukrywam, że czas oczekiwania na Państwa odzew, był miłym dla mnie czasem. Wysłuchałam wielu ciekawych wspomnień związanych z Olgą Tokarczuk, takich, które były Państwa udziałem, ale i tych, które były udziałem Państwa bliskich, znajomych i przyjaciół. Nie wszyscy jednak chcieli podzielić się na piśmie opowieścią m.in. o nader

sympatycznych pobytach w towarzystwie Olgi Tokarczuk na turystycznych wycieczkach w zamorskie kraje czy też zupełnie nieprawdopodobnych splotach wydarzeń i okoliczności, które kończyły się np. udziałem w nieplanowanym prywatnym spotkaniu towarzyskim z udziałem Noblistki. Niektórzy z moich interlokutorów jednak odważyli się i przelali swoje „noblowskie” historie na papier. Ja zaś dorzuciłam do nich dwie swoje.

Ewa Hadrian

Kielich Noblistki

Jestem zbieraczem. Kolekcjonuję dzwonki, figurki aniołów. Znajomi wiedzą o tym, nie zdziwił mnie więc podarunek przyniesiony przez kolegę. Szkoda, że był w dwóch częściach...

Jego historia jest warta opisanie. Jak co roku, w Sali Błękitnej sztokholmskiego Ratusza, odbywa się bankiet wydawany przez króla Szwecji na cześć laureatów Nagrody Nobla, ich rodzin i przyjaciół. Przygotowanie bankietu jest długofalowym przedsięwzięciem, trwającym około roku. We wspomnianej już Sali Błękitnej sztokholmskiego Ratusza ustawia się 60 stołów, pokrytych lnianymi obrusami o łącznej długości 500 metrów. Serwis noblowski składa się z 7 tysięcy elementów porcelanowej zastawy, 5 tysięcy kieliszków i szklanek oraz 10 tysięcy sztućców. Serwis projektują najznakomitsi designerzy. Każdy kielich zdobiony jest prawdziwym złotem. Cała zastawa jest robiona tylko na ten wieczór i dlatego można w Muzeum Noblowskim kupić jako suveniry (drogie) duplikaty elementów serwisu z edycji poszczególnych roczników.

Gości obsługuje 200 kelnerów doskonale dobranych i „prześwietlonych”. Jednym z nich w 1996 roku był Robert – syn mojej znajomej, student Techniska Högskolan – czyli politechniki sztokholmskiej. Zawsze marzył o zobaczeniu bankietu z bliska, ale nie jest to proste. Zapisał się nawet do studenckiego chóru, który śpiewając umila gościom czas przy stole. Niestety, nie wybrano go do grupy występującej w 1995 roku. Wtedy wpadł na pomysł, że może przecież obsługiwać gości. Przeszedł pomyślnie próby kwalifikacyjne i został przyjęty. Jego atutem było to, że mówi po polsku, a laureatką Nagrody Nobla w dziedzinie literatury została w roku 1996 Polka, Wisława Szymborska! Przydzielono go do obsługi polskiej Noblistki. Siedziała po prawej stronie króla Szwecji jako gość honorowy.

Bankiet trwa około trzech godzin (później jest bal w Sali Złotej). Wisławie Szymborskiej, która bardzo chciała zapalić papierosa, udało się namówić króla na wspólnego „dymka”. Było to absolutne łamanie etykiety, ale Noblistka tym się nie przejmowała. Wstając od stołu, niechcący strąciła swój kielich, którego nóżka pękła przy upadku. Robert natychmiast był przy niej. Zabrał rozbity kielich i podczas gdy laureatka z królem „zaciągali się” papierosami, wymienił go na nowy.

Przyniósł mi ten kielich następnego dnia. Skleiliśmy go. Opuuszczając Szwecję i wracając do Polski, do Lublina, zabrałam go ze sobą – ma już wartość muzealną.

Anna Wiśniewska (Anna Winner) – pisarka, etnografka, dziennikarka (Sztokholm-Lublin)

Początek drogi

Olga Tokarczuk była gościem spotkań literackich w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie w maju 1997 roku, kiedy to po raz pierwszy nominowano Autorkę do Nagrody Nike – za książkę *Prawiek i inne czasy* (była to pierwsza edycja Nagrody Nike). Olga Tokarczuk otrzymała wtedy Nagrodę Nike czytelników, zaś Nike przypadła Wiesławowi Myśliwskiemu.

Odbierałam Olę Tokarczuk z lubelskiego dworca kolejowego. Wysiadła z pociągu młoda dziewczyna, sympatyczna, bezpośrednia, bystrze rozglądająca się wokół siebie. Bez dredów. Zamiast torby podróżnej – spory plecak w formie tornistra. Nie było dla niej żadną ujmą, że wsiadamy do bibliotecznego

samochodu marki „Żuk” – na szczęście w wersji osobowej, nie z plandeką, choć z bocznymi siedzeniami (w owym czasie był to jedyny środek bibliotecznego transportu).

Spotkanie miało miejsce w nieistniejącej już obecnie sali konferencyjnej, znajdującej się na I piętrze Biblioteki. Jasny piękny dzień, spotkanie w czasie godzin pracy, bo inicjatorka tego spotkania – nieżyjąca już, niestety, pani Lucyna Grybel-Niedokos uważała, że skoro tak młoda pisarka została nominowana do Nike, to my, bibliotekarze, powinniśmy ją poznać.

Olga Tokarczuk mówiła o swoich dwóch książkach: *Podróż ludzi Księgi* oraz *Prawiek i inne czasy*. Opowiadała o sobie, swoich doświadczeniach zawodowych, także o pomysłach literackich. Widać było, że literatura jest już jej pisana, że wybrała już swoją przyszłość, a właściwie, że się w niej umocniła, że nadszedł czas na całkowite poświęcenie się literaturze. Zapytana o to, czy ma nadzieję na otrzymanie Nike, powiedziała z absolutną szczerością, że nie, są inni, ważniejsi, „dojrzałsi” w rzemiośle literackim, ale z uśmiechem i rozmarzeniem powiedziała, że byłoby świetnie taką nagrodę otrzymać, bo wtedy (to przecież nie mała nagroda finansowa) można by poświęcić się w całkowicie pisanu...

2.10.1997
Z podróży z Olgą Tokarczuk
na gościnie w Lublinie
Ewa Hadrian -
- Olga Tokarczuk
17.05.97

Miałam w tym dniu jeszcze Olę Tokarczuk tylko dla siebie, chodziłyśmy po Lublinie, rozmawiałyśmy nie tylko o literaturze. Z tego spotkania pozostała mi książka z dedykacją Autorki. Mam jeszcze inne wspomnienia, z innych, późniejszych spotkań z Autorką, mam też autografy Noblistki w jej kolejnych dziełach. Jednak ta książka i ten autograf są dla mnie najważniejsze. I taką Olę lubię sobie powspominać. Olę z początku kariery literackiej – stojącą na początku drogi prowadzącej do literackiego Nobla.

Ewa Hadrian – bibliotekarka, dziennikarka, publicystka (Lublin)

Perły literatury

Olga Tokarczuk – bardzo charakterystyczna, z czarnymi dredami i turkusowymi kosmykami. To jeśli chodzi o wygląd, a jest nie mniej interesująca, gdy zaczyna opowiadać o swojej twórczości i przemysleniach.

Przekonałam się o tym uczestnicząc w spotkaniu z Pisarką w niedzielę, 27 stycznia 2008 roku, w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, miejscu, będącym kolebką polskiej awangardy teatralnej pod dyktando Grzegorza Jarzyny. Nic dziwnego, że ten wybitny reżyser zorganizował spotkanie z tak wyjątkową osobowością w dziedzinie literatury.

Był to czwarty odczyt z cyklu „Rozmowy o realnych utopiach”. Olga Tokarczuk zbierała wówczas materiały do powieści. Nawiązała świetny kontakt ze zgromadzoną publicznością. Nie stwarzała dystansu. Mieliśmy wielką ochotę z nią podyskutować, wymienić poglądy. Nie prowadziła monologu, a rozmawiała z nami. Dyskutowaliśmy o utopijnej wizji świata. Gdy podsuwaliśmy jej pomysły, odpowiadała: „O, to bardzo ciekawe. Z pewnością wykorzystam to w książce”. Nawiązała wspaniałą interakcję z publicznością.

Po spotkaniu można było z Autorką porozmawiać w kulisach i otrzymać autograf. Ja poprosiłam o autorski wpis w zbiorze jej esejów Lalka i perła, bowiem dla mnie książki Olgi Tokarczuk to prawdziwe perły literatury.

Pierwszy raz zetknęłam się z twórczością przyszłej Noblistki na studiach polonistycznych w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej, kiedy to do egzaminu z literatury współczesnej dostaliśmy jako lekturę do przeczytania Prawiek i inne czasy. Ta lektura oraz inne książki Tokarczuk zainspirowały mnie do pisania, a moją siostrę do wykonywania ilustracji książkowych (i noszenia dredów). Nasze ostatnie wspólne dokonanie to plansze do teatru Kamishibai „Migotka”, które z wielką chęcią podarowałybyśmy Oldze Tokarczuk, gdyby zagościła na spotkaniu w Lublinie. Chciałybyśmy bowiem podziękować za jej twórczość chociaż tak symbolicznym prezentem. Pani Olgo, bardzo serdecznie zapraszamy do Lublina!

Małgorzata Wielgosz – animatorka kultury, aktorka, poetka, recenzentka teatralna (Lublin)

Olga Tokarczuk w Sztokholmie w 2015 roku

Jesień 2015 roku była w Szwecji dość ciepła. Znajomi zadzwonili do mnie i zaproponowali, abyśmy pojechali do Moderna Museet (Muzeum Sztuki Nowoczesnej) na spotkanie z Olgą Tokarczuk. Przyjechała do Sztokholmu na dwa dni (23-24 października) z okazji Sztokholmskich Spotkań Literackich. Miała promować przetłumaczoną na szwedzki swoją najnowszą książkę Księgi Jakubowe – Jakobsböckerna. Tłumaczem książki był Jan Henrik Swahne – pisarz, tłumacz poliglota, który wcześniej, w 2005 roku, tłumaczył Dom dzienny, dom nocny Tokarczuk (szwedzki tytuł Daghus, natthus).

Przed sztokholmskim spotkaniem zetknęłam się z Autorką na jej wieczorze autorskim w Wałbrzychu. Promowała wtedy książkę Prowadź swój pług przez kości umarłych – był to mój pierwszy kontakt z jej prozą. Było to interesujące spotkanie. Tokarczuk podobala mi się też jako kobieta „wyzwolona” (choć mówiła o sobie, że nie jest feministką). Ciekawa byłam, jak będzie zorganizowane spotkanie w Sztokholmie, przecież było ono adresowane do szwedzkiego słuchacza.

Olga Tokarczuk wygłosiła – po polsku – odczyt pt. „Czy pisarz jest wolnym człowiekiem?” (wcześniej słuchacze dostali tłumaczenie po szwedzku i resume po angielsku). Po odczycie rozpoczęła się część promocyjna. Sofia Pekkari – aktorka szwedzka, o fińskich korzeniach, czytała (po szwedzku) wybrane fragmenty promowanej książki. Na spotkaniu był obecny tłumacz – Jan Henrik Swahn. Dowcipnie opowiadał o tym, że podjął się tłumaczenia po przeczytaniu streszczenia i nie zdawał sobie sprawy z ogromu książki! Gdy autorka przysłała mu tekst Ksiąg... liczący 930 stron, chciał się wycofać. Przekonano go. Tłumaczenie zabrało mu ponad rok!

Autorka opowiadała o swoich przygotowaniach do podjęcia tematu. Zafascynowała ją postać samozwańczego żydowskiego „Mesjasza” Jakuba Franka i atmosfera XVIII-wiecznej Polski. Pracując bardzo intensywnie, tak bardzo była zaangażowana w podjęte zadanie, że zapominała o teraźniejszym świecie. Wypowiedzi Olgi Tokarczuk tłumaczył Stefan Ingvarsson – wybitny tłumacz i inicjator Sztokholmskich Spotkań Literackich.

fot. Ryszard Antoniszczak (Richard A. Antonius)
(Sztokholm)

Wszystko na spotkaniu przebiegało zgodnie z planem. Po jego oficjalnym zakończeniu uformowała się długa kolejka osób, które zakupiły książkę. W programie spotkania, ze szwedzką dokładnością, ustalono czas, w którym Autorka będzie podpisywać Jakobsböckerna. Nie uwzględniono tylko tego, że Olgę Tokarczuk tłumnie oblegną Polacy mieszkający w Sztokholmie, co zaburzyło porządek spotkania i obróciło wniwecz precyzyjne przewidywania organizatorów, co do długości jego trwania.

Anna Wiśniewska (Anna Winner) – pisarka,
etnografka, dziennikarka (Sztokholm-Lublin)

Erasmus+ Wszystkie drogi prowadzą do edukacji!

Erasmus+ dla bibliotekarzy. Czy to możliwe?

Na stronie internetowej programu czytamy: „Erasmus+ to program Unii Europejskiej w dziedzinie edukacji, szkoleń, młodzieży i sportu na lata 2014–2020. Jego całkowity budżet wynosi 14,7 mld euro. Erasmus+ opiera się na osiągnięciach europejskich programów edukacyjnych, które funkcjonowały przez 25 lat...”. W Polsce za realizację programu jest odpowiedzialna Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji Narodowa Agencja Programu Erasmus+. Program podzielono na sektory, wśród

których znalazła się Edukacja dorosłych, przewidziana „dla organizacji i instytucji prowadzących działania na rzecz rozwoju osób dorosłych w obszarze niezawodowym, zajmujących się edukacją formalną, pozaformalną i nieformalną”. O dofinansowanie mogą ubiegać się m.in. instytucje kultury. Z udziału w projektach może korzystać kadra tych placówek w ramach Akcji 1 (Mobilność kadry edukacji dorosłych) i Akcji 2 (Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk).

Biblioteki mogą więc z powodzeniem skorzystać z projektów w ramach Akcji 1, która pozwala na wysyłanie kadry pracowników na zagraniczne wyjazdy edukacyjne celem poznania rozwiązań stosowanych w innych krajach europejskich w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych oraz doskonalenia kompetencji pracowników, którzy wspierają edukację dorosłych. Projekt może obejmować wyjazdy na kursy, szkolenia, konferencje, ale także w celu obserwacji pracy w pokrewnej instytucji europejskiej (tzw. job shadowing). Tematykę projektu i instytucje partnerskie wybierają sami realizatorzy projektu zgodnie z zapotrzebowaniem instytucji, w której pracują.

Projekt „Mobilny Bibliotekarz”

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie realizuje projekt finansowany z programu Erasmus+. Jego nazwa to „Mobilny Bibliotekarz”, czas realizacji zamyka się w okresie 1 czerwca 2019 – 31 maja 2020 r., a koszt wynosi 22 794, 00 EUR. Wpisuje się on w Sektor „Edukacja dorosłych” w Akcję 1 „Mobilność kadry edukacji dorosłych”. Jak wspomniano powyżej Akcja umożliwia realizację projektów, których celem jest poprawa kompetencji pracowników, potrzebnych do wspierania uczenia się osób dorosłych i rozwój współpracy międzynarodowej w tym obszarze. Dzięki temu Biblioteka podniesie jakość swoich usług edukacyjnych, adresowanych zarówno do dorosłych użytkowników instytucji, jak i bibliotekarzy bibliotek samorządowych województwa lubelskiego. W ramach projektu zaplanowano zagraniczne wyjazdy edukacyjne (mobilności) pracowników WBP, które wynikają z dążenia do poprawy jakości pracy, poszerzenia oferty i umiędzynarodowienia instytucji.

W ramach projektu zaplanowano:

- job shadowing – poznanie pracy na danym stanowisku poprzez obserwację. Mobilność dwóch grup bibliotekarzy (10 osób) do Biblioteki im. Jiřího Mahena w Brnie (Czechy). Wyjazdy odbyły się w terminach: 26–30 sierpnia 2019 r. oraz 30 września – 4 października 2019 r.;
- wyjazd na kurs języka angielskiego do szkoły językowej w Valetcie na Malcie (4 osoby). Termin wyjazdu – kwiecień 2020 r.

Biblioteka Jiřího Mahena w Brnie – nauka poprzez job shadowing

Biblioteka Jiřího Mahena w Brnie, założona w 1921 r. przez miasto Brno, obecnie jest największą publiczną biblioteką miejską na Morawach i drugą co do wielkości w Czechach. Oferuje szeroki wybór literatury pięknej i edukacyjnej, gazet i czasopism, mediów i muzyki AV, dostępu do Internetu i elektronicznych baz danych, a także usługi dla niewidomych i niedowidzących czytelników. Wypożycza także czytniki e-booków, gry planszowe, teczki tematyczne, zabawki i pomoce dydaktyczne, notebooki. Szczyci się innowacyjnymi formami udostępniania takimi jak: Tramwaj Czytelników, samoobsługowe wypożyczanie książek, bazy artykułów, interaktywne stoły do gier edukacyjnych itp. Biblioteka oferuje informacje na temat literatury, autorów regionalnych, informacje o Brnie i regionie, informacje faktograficzne i prawne, obsługę wypożyczeń międzybibliotecznych oraz centrum informacji europejskiej EUROPE DIRECT. Organizuje programy kulturalne i edukacyjne dla szkół i ogółu społeczeństwa, realizuje programy dla profesjonalistów, uczestniczy i inicjuje szereg projektów oraz rozwija ożywioną współpracę zagraniczną (w tym z Polską). Zbiory biblioteki sięgają ponad 750 000 jednostek bibliotecznych. Rocznie w bibliotece rejestruje się 40 000 czytelników. W skład instytucji wchodzi Biblioteka Centralna oraz 33 filie biblioteczne zlokalizowane na terenie miasta. Jedną z filii jest filia-muzeum Jiřího Mahena, w której zorganizowano stałą wystawę poświęconą życiu i twórczości pisarza, dramaturga i pierwszego bibliotekarza w Brnie.

W bibliotece w Brnie obydwie grupy bibliotekarzy z Lublina spotkały się z niepowtarzalną atmosferą życzliwości. Mentorem była Jana Šubrová – manager Biblioteki Centralnej, która zadbała o to, byśmy wywieźli z Brna dużą dawkę wiedzy o morawskim bibliotekarstwie, o mieście Brnie i kulturze Czech. Ułatwieniem w kontaktach było to,

że Pani manager i kilka innych osób posługiwało się biegle językiem polskim. Program pobytu przewidywał: obserwację pracy na poszczególnych stanowiskach w Bibliotece Centralnej; zapoznanie się z funkcjonowaniem kilku filii bibliotecznych zróżnicowanych pod względem liczebności zbiorów, czasu pracy, zatrudnienia bibliotekarzy, środowiska, użytkowników; wizyty studyjne w instytucjach współpracujących, realizujących wspólne projekty z Biblioteką J. Mahena (Rajhrad – Muzeum Literatury na Morawach, Biblioteka Ziemi Morawskiej, Biblioteka Pedagogiczna Uniwersytetu Masaryka).

Interesowały nas w szczególności sprawy organizacyjne oraz działalność merytoryczna. Organizatorem Biblioteki J. Mahena jest Miasto Brno i to właśnie od samorządu miejskiego instytucja otrzymuje środki budżetowe na funkcjonowanie. Dodatkowo na zakup nowości książkowych i imprezy biblioteczne w dzielnicach miasta, filie pozyskują finanse od rad dzielnic, a książki zakupione z tych środków są specjalnie oznakowane. Każdego roku Biblioteka stara się o środki na realizację projektów z różnych programów ministerialnych (np. Ministerstwo Kultury – „Biblioteka XXI wieku”, Ministerstwo Spraw Zagranicznych – współpraca z miastami partnerskimi) oraz włącza się w działania w ramach programów finansowanych przez Urząd Miasta (np. Family Point, Dni Seniora). Nowością dla przybyszów z Polski było to, że biblioteka publiczna w Czechach pobiera od swoich użytkowników opłaty. Za zapisanie się do biblioteki raz w roku trzeba uiścić niewielką opłatę, a wyjątkiem jest miesiąc październik, kiedy to bezpłatnie zapisuje się dzieci pasowane na rycerza książki. Seniorzy, którzy chcą korzystać z atrakcji dla nich zorganizowanych, również muszą liczyć się z opłatą za przynależność do Klubu Seniora (50 koron rocznie + zapisanie się do biblioteki). Czytelnicy, którzy zwracają się z kwerendą wnoszą opłatę za jej rozwiązanie (100 koron za godzinę pracy bibliotekarza). Wypożyczanie międzybiblioteczne w ramach województwa jest nieodpłatne, na terenie Republiki Czeskiej to koszt 50 koron.

W opinii czeskich bibliotekarzy, stosowany system symbolicznych opłat to dobre rozwiązanie, ponieważ wpływa pozytywnie na poszanowanie książek i bibliotek przez użytkowników.

W sferze udostępniania dało się zauważyć wiele rozwiązań ciekawych, godnych odnotowania i przeniesienia na grunt lubelski. Biblioteka cieszy się

licznym gronem czytelników dzięki temu, że proponuje łatwy dostęp do zbiorów. Aż 80% księgozbioru jest w wolnym dostępie z możliwością wypożyczenia do domu, w tym czasopisma. Potrzebną książkę z biblioteki Centralnej można zamówić również w filiach – zostanie ona dostarczona najpóźniej w ciągu tygodnia. Zwrot książek jest również maksymalnie uproszczony. Można tego dokonać w bibliotece do rąk bibliotekarza, można posłużyć się samoobsługowym automatem, można skorzystać z Centrum Klienta (czynne dłużej niż cała biblioteka), można wrzucić do wrzutomatów, które są zamontowane przy każdej placówce bibliotecznej. Wygoda czytelników jest dla brneńskich bibliotekarzy bardzo ważna. Kanapy, fotele, krzesła, różnorakie siedziska dla dorosłych i dzieci, stoliczki z krzesłami dla osób potrzebujących miejsca do rozłożenia laptopa czy notatek, wydzielone kąciaki do zabawy dla dzieci czy wspomniane już Family Point (miejsce przystosowane do potrzeb mam z małymi dziećmi) są standardem w bibliotece centralnej i w każdej filii. Zapominalscy mogą wypożyczyć nawet okulary i parasole (na kartę biblioteczną oczywiście). Bramki przy wyjściu z biblioteki uniemożliwiają wynoszenie książek na zewnątrz bez wcześniejszego ich wypożyczenia. Dzięki temu czytelnik zyskuje swobodę: porusza się po całym, kilkupiętrowym gmachu zaopatrzonego w koszyk biblioteczny, do którego wkłada wybrane materiały biblioteczne, jeśli z czegoś rezygnuje, odkłada gdziekolwiek, a pracownicy odnoszą na właściwe miejsce. Wydzielone czytelnie i pokoje do pracy grupowej w filiach przyciągają studentów i wpływają na wzrost liczby czytelników.

Działalność informacyjna to bardzo ważny obszar pracy biblioteki, który jest traktowany poważnie. Biblioteka centralna J. Mahena jest czynna od 10.00 do 20.00, ale już od 8.00 użytkownicy mogą przyjść do Centrum Klienta. Obsługiwane jest ono przez

pracowników działu bibliograficzno-informacyjnego oraz działu informacji europejskiej (Europe Direct Brno). Oferuje dostęp do Internetu, udziela wszelkich informacji, w tym również turystycznych o Brnie, rejestruje czytelników, wypożycza książki zamówione przez katalog online, przyjmuje zwroty książek, sprzedaje gadżety promujące Bibliotekę J. Mahena, udziela szeroko rozumianej informacji europejskiej. Oprócz Centrum Klienta i Europe Direct Brno, w Bibliotece Centralnej funkcjonują jeszcze dwa punkty informacyjne. Dział bibliograficzno-informacyjny udziela informacji, rozwiązuje kwerendy (odpłatne), prowadzi bibliografię zawartości czasopism oraz kartoteki tekstowe, odzwierciedlające fizycznie zawartość bibliografii, tematyczne wykazy artykułów, opracowuje elektroniczną Encyklopedię Brna, organizuje wystawki książek. Dział dysponuje księgozbiorem podręcznym, w tym wydzielony jest księgozbiór regionalny o Brnie (Brunensia).

Biblioteka J. Mahena prowadzi oddział dla niewidomych i niedowidzących oraz oddział muzyczny, który cieszy się powodzeniem (m.in. mini kino, możliwość słuchania płyt winylowych, instrument do komponowania muzyki). Szczególną uwagę poświęca się seniorom. Klub Seniora działa od 2009 r. i liczy 80 osób. Jego członków obowiązuje opłata, ale korzyści są niebagatelne: imprezy adresowane do tej grupy (spotkania z ciekawymi ludźmi, szczególnie z tymi, którym udało się coś osiągnąć, spełnić marzenia w starszym wieku; wyjścia do muzeów, wycieczki); na spotkaniach ogólnodostępnych rezerwacja miejsc dla członków Klubu (Rezerwacja VIP); informowanie na bieżąco o aktualnościach w bibliotece, o nowych wystawach, imprezach. Natomiast Klub Gier Planszowych skupia czytelników w różnym wieku, a organizowane turnieje cieszą się rosnącym zainteresowaniem. Do czytelników dorosłych kieruje się różnorakie propozycje we wszystkich placówkach biblioteki. Ciekawymi formami jest autorskie czytanie książek

(w tym twórców regionalnych) czy przeglądy nowych książek (bibliotekarze opowiadają zainteresowanym czytelnikom o najnowszych publikacjach), literackie czwartki w holu BJM (prezentacja nowości księgarskich przez samych autorów i wydawców), prezentacje kultury innych narodów, cykliczna akcja „Bibliotekarka dla Ciebie” (indywidualne rozmowy z czytelnikami).

Imprezy, organizowane w BJM są bezpłatne. Wyjątek stanowi coroczna, ważna impreza miejska Listovanie (Przeglądanie/kartkowanie książek) – jest to czytanie książek dla dorosłych lub dla dzieci przez aktorów teatralnych, organizowane w bibliotece, ale także w teatrze. W bibliotece jest znacznie tańsze i dlatego cieszy się ogromnym zainteresowaniem.

Niewątpliwie na uznanie zasługuje działalność promująca czytelnictwo i budowanie marki biblioteki. Wiele mówiono na ten temat w Bibliotece J. Mahena, ale także w Bibliotece Ziemi Morawskiej. Podkreślano przy tym, że jest to niezwykle ważne, ale wymaga nakładów finansowych. Wymaga też przekonania pracowników wszystkich placówek (np. filii bibliotecznych) o słuszności podejmowanych działań. Biblioteka J. Mahena uporała się z tymi trudnościami i obecnie logo, pełna nazwa biblioteki oraz motyw wizualny jest stosowany wszędzie: budynki, dokumenty, koszyki dla czytelników, wrzutomaty, ławki z książkami, gadżety biblioteczne. Te ostatnie są opracowane w różnorodnych formach (kubki, smycze, otwieracze do butelek, torby, przypinki, papier pakowy, koszulki, kalendarzyki, zakładki do książek, kalendarze książkowe) i rozdawane bezpłatnie jako promocja biblioteki na imprezach, ale także sprzedawane w Centrum Klienta. Biblioteka jest obecna w przestrzeni miejskiej: uczestniczy w imprezach, akcjach, uroczystościach, organizowanych przez miasto. Przykładem mogą być obchody 100-lecia Republiki Czeskiej w 2018 r.

Stoisko BJM zostało nagrodzone za pomysłowość, innowacyjność (100 książek na 100-lecie pokazano jako klejnoty dostępne bezpłatnie dla każdego). Jedyne w swoim rodzaju Tramwaj Biblioteczny (pomalowany w barwy BJM, logo biblioteki) kursuje po mieście, a kiedy stoi w centrum miasta na bocznicach, odbywają się w nim imprezy czytelnicze i integracyjne. Ławki z książkami, rozstawione w różnych miejscach miasta, zachęcają do poczytania na ławeczce, zabrania książki do domu lub podzielenia się własnymi przeczytanymi egzemplarzami. W gmachu Biblioteki J. Mahena mieści się kawiarnia Klub Biblioteczny, gdzie można wypić kawę. We współpracy z biblioteką organizowane są tam także kameralne spotkania literackie. Dużą wagę przykładają się do promocji czytelnictwa. Wydarzenia z tym związane odbywają się na tarasach i w ogrodach przy filiach bibliotecznych, w przestrzeni publicznej wspólnej z ośrodkiem kultury, pomieszczeniach przedszkoli, w domu dziennego pobytu dla seniorów. Wystawy przybierają różne formy od mini-wystaw (1 gabłota, 1 roll-up), przez wystawy w fotoramach, antyramach, gablotach z szufladami ekspozycyjnymi, na planszach wykonanych z różnych materiałów po wystawy multimedialne. Oglądaliśmy je we wszystkich odwiedzanych instytucjach: Biblioteka J. Mahena, Muzeum Mahena, Biblioteka Ziemi Morawskiej, Muzeum Literatury Raihrad. Natomiast zaproszenia i informacja o imprezach bibliotecznych to tradycyjne formy, ale także ulotki o imprezach na cały miesiąc, miniulotki o poszczególnych wydarzeniach, dostępne we wszystkich filiach, a w bibliotece centralnej na stopniach schodów daty i nazwy zbliżających się imprez.

Ze wszystkich wyniesionych doświadczeń edukacyjnych najbardziej zapada w pamięć atmosfera, panująca w Bibliotece J. Mahena: wrażenie tłoku i lekkiego gwaru, a wszystko to z powodu licznych czytelników, którzy znakomicie czują się w przestrzeni biblioteki, przychodzą nie tylko po książki, ale także spędzić czas, spotkać się ze znajomymi, umówić się na korepetycje czy załatwienie innych spraw. Biblioteka w Brnie nie tylko zapewnia dostęp do wiedzy, ale autentycznie stanowi „miejsce trzecie” w życiu mieszkańców miasta.

Korzyści, osiągnięte cele

Pisząc projekt zakładano osiągnięcie konkretnych celów. Pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie chcieli podnieść swoje kwalifikacje zawodowe, poszerzyć wiedzę, rozwinąć umiejętności i kompetencje. Jadąc do kraju, który może pochwalić się wysokimi wskaźnikami czytelnictwa, pragnęli poznać sprawdzone metody pracy z czytelnikiem, nowe formy realizacji projektów skierowanych do dorosłych użytkowników. Spodziewali się zaobserwować innowacyjne działania promocyjne, prowadzone w bibliotece oraz nowinki w zakresie działalności edukacyjnej i kulturalnej. Ważne było otwarcie się na współpracę międzynarodową, podjęcie europejskich przedsięwzięć proczytelniczych, uwrażliwienie na różnorodność językową i kulturową użytkowników biblioteki.

Po zakończeniu mobilności job shadowing jednoznacznie należy stwierdzić, że cele zostały osiągnięte. Uczestnicy przez kolejne miesiące dzielili się wrażeniami i starali się zaobserwować rozwiązania wprowadzić w swojej codziennej pracy. Zdobytą wiedzę przekazali pracownikom WBP w Lublinie w ramach „Inspiratornii” – otwartych wykładów, organizowanych z inicjatywy Zarządu Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. O poznanych sposobach realizacji działań czytelniczych i projektów dla seniorów mówili w trakcie szkoleń dla bibliotekarzy bibliotek samorządowych województwa lubelskiego (np. szkolenie dla bibliotekarzy powiatu biłgorajskiego, włodawskiego, chełmskiego). Na stronie internetowej Biblioteki zamieszczono informację o realizacji projektu oraz fotorelację z pobytu w Bibliotece J. Mahena. Joanna Chapska, koordynator projektu, jako praktyk dzieliła się doświadczeniami z przyszłymi wnioskodawcami zainteresowanymi realizacją projektów Erasmus+ w trakcie szkolenia,

które Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji zorganizowała 15 stycznia 2020 r. w Lublinie.

Planowana na kwiecień 2020 r. mobilność do szkoły językowej w Valetcie na Malcie pozwoli czterem osobom – pracownikom WBP wzmocnić swoje kompetencje językowe. Intensywny kurs języka angielskiego przyniesie korzyści, które będą wykorzystywane w codziennej pracy z czytelnikami obcojęzycznymi, którzy coraz częściej korzystają z lubelskich bibliotek.

Erasmus+ Czy warto?

Uczestnicy projektów, realizowanych w ramach programu Erasmus+ zgodnie twierdzą (nie tylko pracownicy WBP w Lublinie), że udział przynosi same korzyści i niezapomniane doświadczenia zawodowe i życiowe. To szansa na rozwój zawodowy, ale też wyzwanie, które warto podjąć. Job shadowing to najlepszy sposób uczenia się, to poznanie doświadczeń bibliotekarzy w innych krajach poprzez obserwację ich zachowań w określonych sytuacjach zawodowych, w codziennej pracy. Łatwo zaobserwować organizację, sposób działania biblioteki, ale także to, z jakimi problemami boryka się i jak je rozwiązuje. Powinni z tego skorzystać ludzie młodzi, którzy z bibliotekarstwem chcą związać się na długo, osoby u progu kariery zawodowej. To wyzwanie powinni podejmować też bibliotekarze z wieloletnim doświadczeniem, by móc unowocześnić swoją pracę, zweryfikować swoje nastawienie do różnych obszarów działalności. Wyjazdy w ramach Erasmus+ to znakomity doping do doskonalenia znajomości języków obcych i nieograniczone źródło inspiracji. Mobilności nie sposób traktować jako wyjazdu rekreacyjnego. Dobrze rozplanowany czas pozwala wynieść maksymalne korzyści z wyjazdu. Nie do przecenienia jest doświadczenie zdobyte w bezpośrednim, osobistym kontakcie. Zdobywa się w ten sposób wielką wiedzę, ale też doskonalili się w kontaktach interpersonalnych, co przekłada się na późniejsze relacje w środowisku pracy.

Bożena Lech-Jabłońska

Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie
WBP w Lublinie

Biblioteka Roku 2019 Powiatu Bialskiego

Biblioteka Roku Powiatu Bialskiego to cykliczny konkurs skierowany do bibliotek publicznych powiatu bialskiego, organizowany przez Starostwo Powiatowe i Miejską Bibliotekę Publiczną w Białej Podlaskiej. Odbyna się on co roku już od 12 lat, a od 2016 roku objęty jest patronatem starosty bialskiego.

Celem konkursu jest ożywienie działalności bibliotek oraz wybór najaktywniejszej w danym roku kalendarzowym spośród wszystkich placówek bibliotecznych z terenu powiatu bialskiego.

Biblioteka wyróżniająca się zaangażowaniem i pomysłowością w podejmowaniu nowatorskich zmian w swojej działalności oraz inicjatyw mających na celu wzbogacenie oferty, promocji książki i czytelnictwa w środowisku lokalnym, a także współpracy z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz środowiska lokalnego – wyłaniana jest po wstępnej selekcji na podstawie nadesłanych sprawozdań, wytypowaniu placówek do oceny oraz po wizytacji zgłoszonych placówek i zapoznaniu się z ich dokonaniem przez kapitułę konkursu.

Od 2014 r. tytuł Biblioteki Roku Powiatu Bialskiego może być przyznany tej samej bibliotece raz na trzy lata. Dotychczas otrzymały go: w 2008 r. – GBP w Tucznaj, w 2009 r. – GBP w Drelowie, w 2010 r. – Filia GBP w Szóstce gm. Drelów, w 2011 r. – GBP w Drelowie, w 2012 r. – GBP im. Kajetana Kraszewskiego w Wisznicach, w 2013 r. – MBP w Międzyrzeczu Podlaskim, w 2014 r. – GBP w Drelowie, w 2015 r. – GBP w Leśnej Podlaskiej, w 2016 r. – GBP w Łomazach, w 2017 r. – GBP w Międzyrzeczu Podlaskim z siedzibą w Wysokim, w 2018 r. – GBP w Tucznaj.

Laureatką konkursu Biblioteka Roku 2019 Powiatu Bialskiego została Gminna Biblioteka Publiczna w Sławatyczach, która wyróżniła się ilością i różnorodnością aktywności skierowanych do mieszkańców gminy, co przełożyło się na jeden z najwyższych w powiecie wskaźnik zasięgu czytelnictwa – 20,22. Poza na stałe obecnymi w

ofercie biblioteki zajęciami czytelnickimi i plastycznymi, a także warsztatami rękodzielniczymi i kulinarnymi, zorganizowano m.in.: wakacyjny konkurs „Super Czytelnik lata” dla dzieci w wieku szkolnym, które zbierały pieczątki za każde wypożyczenie książek; międzypokoleniowe wycieczki i warsztaty, mające na celu poznanie lokalnego dziedzictwa kulturowego oraz integrujące dzieci, młodzież i „Klub Senior+” z miejscowości Liszna; spotkanie w ramach akcji Noc Bibliotek 2019, projekcję filmu „Ptyś i Bill”, sprzątanie okolicy w ramach edukacji ekologicznej i akcji „Operacja czysta rzeka”. Ponadto wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury, przeprowadzono turniej „Jeden z Dziesięciu”, podczas którego odbyła się gra w Literackie Koło Fortuny.

Odmieniło się także wnętrze biblioteki, dzięki pomysłowości pani dyrektor, która wraz z grupą dzieci odnowiła niewykorzystywaną już skrzynię katalogową, przysposabiając ją na sekretarzyk przeznaczony do przechowywania materiałów i narzędzi do zajęć, a także stolik i krzesła w kącie dziecięcym.

Warto nadmienić, że sławatycka biblioteka jest instytucją pełniącą funkcję trzeciego miejsca dla wielu czytelników. Zawsze tętni gwarem, zwłaszcza dzieci czują się tam jak u siebie.

GBP w Sławatyczach jest także widoczna w życiu kulturalnym i społecznym gminy. Współredagowany jest tam rocznik „Nadbużańskie Sławatycze”. Mimo jednoosobowej obsady kadrowej, aktywnie włączała się w organizację koncertu noworocznego, połączonego z finałem WOŚP, XVI Międzynarodowe Biegi Uliczne pod hasłem „Rzeka Bug Granicą Unii Europejskiej” podczas Dnia Dziecka, Wakacyjny Piknik Rodzinny, Jubileuszowe 50. Dni Sławatycz, prezentację gminy podczas XXI Dożynek Powiatowych, prowadzenie zabaw dla dzieci podczas Międzynarodowej Biesiady Nadbużańskiej, organizację Dnia Przedszkolaka, Festiwal Piosenki Przedszkolnej „Śpiewać każdy może”, Dzień Babci i Dziadka w Środowiskowym Domu Pomocy Społecznej.

Biblioteka uczestniczy w projekcie „Mała książka – Wielki Człowiek”, realizowanym przez Instytut Książki i wspierającym czytelnictwo najmłodszych poprzez wyposażanie ich w wyprawki czytelnicze. Dzięki zaangażowaniu czytelników z całej gminy, oddających głosy w konkursie „Przerwa na wspólne czytanie” firmy Kinder Polska, GBP w Sławatyczach

zajęła pierwsze miejsce wśród ponad dziewięciuset uczestniczących bibliotek i zdobyła książki za 5 tys. zł oraz puffy do kącika dziecięcego. W programie „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” pozyskano zaś środki na zakup nowego sprzętu komputerowego.

W 2019 roku zakończono tworzenie bazy katalogowej i uruchomiono komputerowe wypożyczanie zbiorów, co przyczyniło się do podniesienia standardu obsługi czytelników.

Finał konkursu odbył się 17 grudnia 2019 roku w Janowie Podlaskim podczas VI Gali Kultury Powiatu Bialskiego. Statuetkę i nagrodę w wysokości 2 tys. zł z rąk starosty bialskiego Mariusza Filipiuka i wicedyrektora MBP w Białej Podlaskiej Grzegorza Siemakowicza odebrała Małgorzata Walczuk – dyrektor zwycięskiej biblioteki.

Fot. Anna Jureczek

Gratulacje laureatce złożyli wicestarosta powiatu bialskiego Janusz Skólimowski i dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie Tadeusz Sławecki.

Anna Chwedoruk, Emilia Waszczuk
Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej

Literacki Chełm: cykl wydarzeń kulturalnych – realizacja projektu Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti

Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti w 2019 roku realizowała zadanie pod nazwą „Literacki Chełm: cykl wydarzeń kulturalnych”, w ramach programu MKiDN „Promocja Czytelnictwa”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Całkowity koszt realizacji wyniósł 24 550 zł, z czego 19 600 zł stanowiła dotacja MKiDN. Projekt polegał na organizacji 20 różnorodnych przedsięwzięć, popularyzujących czytelnictwo dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w których uczestniczyło blisko 2300 osób.

W ramach zadania zorganizowaliśmy 4 spotkania autorskie dla dzieci oraz 6 spotkań dla dorosłych czytelników, a także 2 koncerty literacko-muzyczne i spektakl teatralny. Najmłodsi użytkownicy biblioteki czterokrotnie podczas wakacji mieli okazję wziąć udział w warsztatach literackich, opartych na klasycznych bajkach. Zrealizowane zostały 3 konkursy literackie z nagrodami, adresowane do dzieci i młodzieży („Książki, które

nas łączą: jeden z dziesięciu”, „Wyślij książkę na wakacje” oraz „Biblionerzy”).

Gośćmi spotkań autorskich dla dzieci byli: Wioletta Piasecka, Hubert Ronek, Daniel de Latour, Dariusz Rekosz.

Wioletta Piasecka dwukrotnie spotkała się z dziećmi w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. Autorka ponad 40 baśni i bajek, tym razem skupiła się na dwóch książkach biograficznych, opowiadających o życiu Hansa Christiana Andersena i Faustyny Morzyckiej. Pisarka wspólnie z uczestnikami spotkań zainscenizowała przedstawienie w oparciu o wiersz *Psiaczek Wędrowniczek* oraz przeprowadziła quiz na temat piłki nożnej, związany z książką pt. *Zagadki piłkarskie. Drużyna marzeń*.

Kolejną osobą, która odwiedziła ChBP był Hubert Ronek, rysownik, publicysta, scenarzysta, autor komisów dla dzieci. Spotkanie rozpoczęło się od pytań uczestników, którzy, zaciekawieni pracą rysownika, chcieli poznać jak najwięcej tajników nieszablonowego zawodu. Gość opowiadał o początkach jego przygody z rysowaniem, odkrył techniki tworzenia kadrów komiksowych oraz swoje twórcze inspiracje. Zachęcał do czytania komiksów, które ponownie stają się jedną z ulubionych lektur, nie tylko młodego pokolenia.

Daniel de Latour, ilustrator książek i czasopism dla dzieci, spotkanie autorskie przeprowadził w formie warsztatów literacko-plastycznych. Uczestnicy pracowali, opierając się na książce pt. *Niesamowite przygody 10 skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)* oraz kolejnych dwóch częściach cyklu powieściowego Justyny Bednarek, z autorskimi ilustracjami bibliotecznego gościa. Podczas warsztatów artysta wraz z dziećmi ilustrował wymyślone przygody skarpetek, pobudzając dziecięcą wyobraźnię fragmentami książek Justyny Bednarek. Spotkanie było doskonałą okazją do poznania pracy ilustratora i dostrzeżenia głębokiej zależności artystycznej między tekstem i ilustracją.

Następnym elementem spotkań autorskich dla młodych czytelników była wizyta Dariusza Rekosza, autora powieści przygodowo-detektywistycznych. Pisarz przeprowadził warsztaty detektywistyczno-literackie, które odkryły tajemnice kodów, szyfrów i tajemnych znaków, używanych w literaturze detektywistycznej. Prowadzący wyjaśnił niuanse szyfrowania i rozszyfrowywania wybranych tekstów, a uczestnicy samodzielnie wykorzystywali

zdobytą wiedzę w praktyce, odczytując zakodowane treści i szyfrując wiadomości. Zajęcia były znakomitą zachętą do sięgnięcia po literaturę spod znaku tajemnic i zagadek.

Czytelnicy dorośli mieli okazję w ramach projektu spotkać się sześcioma różnymi twórcami.

Spotkanie z Krzysztofem Skibą było promocją książki *Skiba ciągle na wolności. Autobiografia łobuza*. Stand-up muzyka i autora wspomnień pełen był ciekawych anegdot z pogranicza polskiej sceny muzycznej, artystyczno-ironicznych działań Pomarańczowej Alternatywy i zabawnych zdarzeń z życia gwiazd show-biznesu.

Spotkanie z Jerzym Rogalskim, aktorem teatralnym i filmowym, upłynęło pod hasłem „Teatr i literatura”. Aktor wygłaszał fragmenty tekstów dramatycznych i poetyckich, mówił o swoich literackich zainteresowaniach oraz lekturach czytanych zawodowo i dla przyjemności.

Promocja książki Radosława Bierzanowskiego pt. *Siłownia charakteru* odbyła się w formie motywacyjnej prezentacji. Autor wskazywał na wagę indywidualnego autotreningu umysłu w aspekcie zrównoważonego trybu życia, na który składają się odpowiednia dieta, ruch fizyczny oraz sfera duchowa człowieka, w której ważną rolę odgrywa kontakt z literaturą. Gość ChBP wymieniał czytanie książek jako aktywność inicjującą działania związane z samoakceptacją, wzmocnieniem wiary w siebie, pozbyciem się kompleksów oraz umiejętnością osiągania sukcesów.

Gościem ChBP był również niezwykle popularny pisarz Marek Krajewski, literacki ojciec Eberharda Mocka i Edwarda Popielskiego. Autor mrocznych retrokrymianatów, miłośnik i znawca kultury klasycznej oraz doktor nauk humanistycznych w jednej osobie, zachwycił publiczność nienaganną prezencją, niepospolitą erudycją i ujmującym, tubalnym głosem. Pisarz z humorem i elokwencją

promował swoją najnowszą powieść *Mock. Golem*, prozatorsko związaną z glinianym kolosem, stworzonym przez rabina Eliasza z Chełma, zwanego Baal-Szem.

Spotkanie z Agatą Passent było interesującą rozmową o książkach i literaturze, o pisarstwie jako potrzebie reagowania na otaczającą rzeczywistość, o twórczości Agnieszki Osieckiej i Daniela Passenta. Nasz gość okazał się niezwykle ciepłą, czytającą, szczerą i wrażliwą osobą, która urzekła zgromadzoną publiczność charakterem i pozytywną życiową energią. Poznaliśmy także kulisy powstawania programu „Xiegarnia” i działania Fundacji „Okularnicy”.

Filip Łobodziński – dziennikarz, aktor, tłumacz, muzyk, opowiadał podczas spotkania o realizacji i przygotowaniach do programu „Xiegarnia”. Czytał fragmenty autorskich tłumaczeń poezji Boba Dylana i Pablo Nerudy. Odśłaniał tajniki i trudności związane z pracą tłumacza. Było sympatycznie, dowcipnie i bardzo literacko.

Koncert zespołu Plateau pod hasłem „Projekt Grechuta” w ChBP pokazał jak ważne w śpiewaniu są dobre i mądre teksty literackie. Publiczność entuzjastycznie przyjęła największe przeboje grupy, autorskie interpretacje piosenek Marka Grechuty (do tekstów znakomitych poetów), Leonarda Cohena czy Marka Jackowskiego. Magiczny koncert zespołu Plateau pełen był muzycznych i poetyckich wzruszeń.

Kolejną propozycją dla czytelników był rodzinny spektakl teatralny pt. „Skrzaty”. Widowisko, przygotowane przez Teatr Studio Wyobraźni, adresowane było do widzów powyżej 6 roku życia, ale humor oraz pewne aspekty kulturowe sprawiły, że bawiło zarówno dzieci, jak i dorosłych. Przedstawienie stanowiło autorską kompilację wierszy Juliana Tuwima, Marii Konopnickiej i Aleksandra Fredry. Bohaterami historii scenicznej

byli dwaj krasnale – Mirek i Przemek (identycznie jak grający aktorzy) – wędrujący po świecie z plecakami pełnymi wierszy. Rozkazem króla skrzatów zostali wysłani ze swojej ojczyzny, Szuflandii, która mieściła się w jednej z bibliotek, na arcyważną misję, polegającą na zebraniu wszystkich rozrzuconych po świecie i zapomnianych wierszy. Skrzaty chciały, aby utwory przykryte pajęczyną niepamięci, poczekały na lepsze czasy, w nadziei, że kiedyś nadejdzie dzień, w którym dzieci i ich rodzice znów przypomną sobie o wspaniałych polskich poetach i ich twórczości. Wędrując po świecie ludzi, zabawne i sympatyczne skrzaty w rozmiarze „Kingsajz”, podróżowały wraz z widzami przez najpiękniejsze klasyczne wiersze wybitnych, polskich autorów oraz różne gatunki muzyczne, takie jak rock, blues, jazz, country, hip-hop, czy reggae.

Widowisko muzyczne „Koziołek Matołek i jego przygody” zgromadziło rekordową liczbę młodej publiczności i opiekunów. W spektaklu, w reżyserii Tomasza Banasika, wystąpili aktorzy scen śląskich. Przedstawienie oparte zostało na motywach książki Kornela Makuszyńskiego i Mariana Walentynowicza, opowiadającej o przygodach rogatego zwierzaka, który „błąka się po całym świecie, aby dojść do Pacanowa”. Zabawne perypetie koziołka, porywające piosenki, fantastyczne kostiumy i żywiołowa gra artystów zachwyciła najmłodszych widzów oraz ich rodziców. Wraz z uroczym Koziołkiem Matołkiem publiczność przemierzyła różne zakamarki świata, spotkała ośmiornicę, samuraja i pirata oraz poznała afrykańskie piosenki i tańce.

Podczas wakacji w ramach projektu odbyły się cztery warsztaty literackie, których scenariusze zostały oparte na treści klasycznych bajek (*O rybaku i złotej rybce*, *Kapryśna kaczuszka*, *Czerwony kapturek* i *Kopciuszek*).

Podczas pierwszego spotkania każdy z uczestników złapał swoją złotą rybkę, która sprawiła, że mali wędkarze zostali zamknięci w wielkiej mydlanej bańce. Inscenizacja bajki o przygodach rybaka i złotej rybki była początkiem wspaniałej zabawy, która bibliotekę zamieniła w prawdziwe królestwo dzieci i porwała do magicznego świata mórz i oceanów, gdzie pływały kolorowe meduzy.

Kolejne bajkowe spotkanie z Akademią „A... kuku” przyciągnęło do biblioteki licznych wielbicieli Czerwonego Kapturka. W czasie zajęć dzieci pomogły Kapturkowi rozwiązać wszystkie zadania

oraz zebrać porozrzucane orzechy na pyszne ciasto. Na zakończenie, mali uczestnicy wyruszyli w podróż zaczarowanym pociągiem, aby przygotować kolorowe babeczki do koszyczka babuni.

Poznanie przygód rozkapryśzonej kaczuski związane było z tajemnicą surowego jajka bez skorupki, w elastycznej otoczce. Przygotowane papierowe kacuszki stały się doskonałymi rekwizytami podczas wystawienia mini-teatrzyku. Kolejnymi atrakcjami były zagadki literackie oraz rozśpiewany i roztańczony pociąg, utworzony przez dzieci.

Inscenizacja bajki o pięknej, ubogiej dziewczynie, jej niesympatycznych siostrach oraz kryształowym pantofelku rozpoczęła ostatnie wakacyjne zajęcia dla dzieci (w większości przebranych na bal Kopciuszka), przygotowane przez Akademię „A... kuku”. Świetnej zabawie towarzyszyła też ciężka praca; zadaniem dzieci było przygotowanie naszyjnika na bal oraz oddzielenie grochu od fasoli. Największą frajdą dla małych księżniczek było przymierzanie zgubionego pantofelka.

W ramach zadania „Literacki Chełm” zorganizowane zostały również trzy konkursy adresowane do dzieci i młodzieży, promujące książkę i czytanie.

Pierwszym z nich był konkurs „Książki, które nas łączą: jeden z dziesięciu”, polegający na zadawaniu pytań ze szczegółowej znajomości dwóch lektur Szewczyk *Dratewka, Niesamowite przygody dziesięciu skarpetek (czterech prawych i sześciu lewych)*.

Drugi konkurs odbywał się pod hasłem „Biblionerzy”. Nawiązywał do jednego z popularniejszych programów telewizyjnych i wymagał wszechstronnej wiedzy o literaturze. Miał atrakcyjną formę wizualną, z użyciem autorskiej aplikacji. Teleturniej poprowadził dyrektor ChBP Robert Chełmicki. Konkursy składały się z dwóch etapów, przy ścisłej współpracy z placówkami oświatowymi. Pierwszy etap odbywał się w szkołach (eliminacje), drugi – finałowy, w którym jury wyłoniło zwycięzców – w bibliotece. Laureaci obu konkursów wygrali zestawy książek, a uczestniczka, która jako jedyna znała poprawne odpowiedzi na wszystkie konkursowe pytania z „Biblionerów”, otrzymała dodatkowo tablet, ufundowany pozakonkursowo przez bibliotekę. Publiczność gorąco kibicowała i wspierała uczestników.

Trzeci konkurs „Wyślij książkę na wakacje”, który promował czytelnictwo i polegał na wypożyczeniu książek, które wraz z czytelnikami pojechały na wakacje, opatrzone specjalnymi naklejkami. Podczas wakacyjnych wojaży czytelnicy mieli za zadanie zrobić fotografie z książkami i przesłać je do biblioteki. Nadesłano sporo zdjęć z różnych miejsc, które odwiedzano w czasie upalnego lata. Konkurs, do którego przystąpiło 39 osób, zakończył się 30 września, a podczas spotkania w ChBP wręczono uczestnikom nagrody książkowe oraz zaprezentowano wszystkie konkursowe zdjęcia (ponad 70 fotografii).

Dzięki realizacji zadania, mieszkańcy Chełma i okolic mogli wziąć udział w ciekawych wydarzeniach proczytelniczych i zintensyfikować regularny kontakt z biblioteką i książką. Różnorodność proponowanych wydarzeń literackich przyczyniła się do wzrostu zainteresowania literaturą oraz aktywnego czytelnictwa i częstszych odwiedzin w bibliotece. Wypożyczano chętnie książki autorów goszczonych w bibliotece, bądź polecane przez nich. Wzrost świadomości czytelniczej i liczba osób korzystających ze zbiorów ChBP był zauważalny także wśród czytelników dziecięcych. Część uczestników projektu po raz pierwszy odwiedziła bibliotekę, deklarując przy zapisie chęć do systematycznego korzystania z jej usług. Uczestnictwo w wydarzeniach projektowych przyczyniło się także do wzrostu wypożyczeń. Realizacja projektu wpłynęła na umocnienie nawyku czytania i postrzegania biblioteki jako przyjaznego i użytecznego miejsca, w którym warto bywać. Znani i lubiani goście oddziaływali pozytywnie na wzrost prestiżu czytelnictwa i znaczenia roli biblioteki we wspieraniu rozwoju intelektualnego społeczeństwa lokalnego. Popularyzacja czytelnictwa poprzez udział w atrakcyjnych wydarzeniach literackich, dopasowanych do poszczególnych adresatów i ich oczekiwań, przyniosła zauważalny, marketingowy efekt.

Anna Pietuch
ChBP w Chełmie

Park Czytelnika w Chełmie

Park Czytelnika to nazwa projektu, który Chełmska Biblioteka Publiczna im. Marii Pauliny Orsetti zrealizowała w 2019 roku. Projekt uzyskał dofinansowanie ze środków MKiDN (200 tys. zł) oraz z Fundacji LOTTO (52900 zł).

Zakładał on stworzenie Parku Czytelnika przed budynkiem chełmskiej księżnicy poprzez zagospodarowanie terenu w ramach małej architektury. Ciekawe formy architektoniczne w sposób atrakcyjny i praktyczny wpisały się w przestrzeń krajobrazu miejskiego i stanowią jego trwały element. Stworzony park będzie wykorzystywany do wielu różnorodnych przedsięwzięć organizowanych przez ChBP, m.in. organizacji Dnia Dziecka, Tygodnia Bibliotek, Nocy Kultury czy spotkań pasjonatów literatury w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki działających przy ChBP.

W nowo powstałym parku pojawiły się wygodne ławki, praktyczne i efektowne siedziska na murkach, nowy parking rowerowy, a także ekonomiczne parkowe lampy solarne, które wieczorem rozświetlają teren biblioteki, są też estetyczne pojemniki na odpadki. W sezonie wiosenno-letnim park będą wypełniać także mobilne skrzynie wypełnione książkami. Przed budynkiem stanął wysoki maszt, na którym dumnie powiewa

proporzec ChBP z logo i jej hasłem przewodnim „Czytam, bo lubię” oraz elektroniczny ekran zewnętrzny pełniący funkcję infokiosku, promującego wydarzenia kulturalne organizowane przez bibliotekę. Zakupiony został również serwer i komputer do zarządzania ekranem. dopełnieniem całości jest imponujący przestrzenny napis „BIBLIOTEKA” na elewacji budynku podświetlany diodami LED.

Głównym założeniem przedsięwzięcia stała się potrzeba kształtowania otoczenia zgodnie z potrzebami lokalnej społeczności, korzystającej z szerokiej oferty kulturalnej chełmskiej biblioteki. Dzięki dofinansowaniu teren otaczający instytucję stał się równie piękny, estetycznie zagospodarowany i maksymalnie wykorzystany, tak jak wnętrze nowoczesnego obiektu, oddanego do użytku w styczniu 2015 roku. Atrakcyjny teren przed budynkiem zapewni większe możliwości organizacyjne wielu wydarzeń (szczególnie dla dzieci i młodzieży) oraz zainspiruje do uczestnictwa dużą grupę odbiorców. Park będzie miejscem, gdzie chełmianie z przyjemnością będą spędzać czas, jednocześnie korzystając z propozycji kulturalnych. Powstanie parku pozwoli także na realizację celu, polegającego na łączeniu nowoczesnych form promocji kultury z formami tradycyjnymi. Ponadto będzie to miejsce integrujące lokalną społeczność.

Park bez wątpienia zostanie wykorzystany zarówno przez bibliotekarzy do przeprowadzania wszelkich

spotkań i zajęć, jak i przez indywidualnych użytkowników, lubiących lekturę na świeżym powietrzu w estetycznym otoczeniu.

Anna Małysz
ChBP w Chełmie

Gminna Biblioteka Publiczna w Jeziorzanach – tradycja i nowoczesność

Gminna Biblioteka Publiczna w Jeziorzanach istnieje od 1948 roku. Została założona przez Marię Kiernicką – kierowniczkę Biblioteki Powiatowej w Łukowie. Biblioteka zajmowała wówczas jedno pomieszczenie o powierzchni 25 m² w miejscowej Szkole Podstawowej, a jej wyposażenie stanowiły 2 regały, 2 krzesła i stół.

Biblioteka na przestrzeni lat przechodziła różne koleje losu, często zmieniały się jej siedziby i pracownicy. W swojej historii biblioteka ma także 16-letni okres połączenia z GOK-iem.

Od 1 stycznia 2009 roku GBP w Jeziorzanach znów stała się jednostką samodzielną. Był to rok dużych zmian. Udział w Programie Rozwoju Bibliotek ze specjalistycznymi szkoleniami bibliotekarzy oraz nowoczesnym sprzętem komputerowym stał się zaczątkiem nieszlakowanych pomysłów na pracę z czytelnikami i pozyskiwaniem środków na realizację kreatywnych projektów. Jednym z nich był projekt dla młodzieży, realizowany wspólnie z Centrum Edukacji Obywatelskiej, pod nazwą „Ślady przeszłości”. Młodzież podjęła temat „Życie naszych przodków w czasie II wojny światowej”. Rezultaty podjętych działań, wspomnienia kombatantów oraz zbiór zebranych materiałów zaprezentowane zostały na Kongresie Bibliotek Publicznych w Warszawie.

W 2017 roku władze gminy podjęły decyzję o zagospodarowaniu budynku po szkole podstawowej. Obiekt wybudowany w 1936 roku przez mieszkańców służył jako szkoła przez blisko 80 lat. Po likwidacji placówki, przez kilka lat budynek stał opustoszały i powoli następowała jego dewastacja. W związku z tym zrodził się pomysł, aby uratować go i stworzyć lokal, służący potrzebom kulturalnym mieszkańców.

Początki prac

Projekt miał na celu efektywne wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego w osiągnięciu korzyści społecznych i gospodarczych w wymiarze lokalnym.

W ramach realizacji projektu została stworzona infrastruktura o swoistym klimacie, unikatowej formie i stylu. Niewykorzystywany budynek po dawnej szkole podstawowej został przebudowany i dostosowany do nowo powstającego centrum spotkań i nowej siedziby biblioteki.

Całkowita wartość projektu opiewała na kwotę 1 608 870,56 zł, z czego kwota dofinansowania ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020, z działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne wynosiła 1 239 096,44 zł.

Uroczystość otwarcia nowej siedziby biblioteki odbyła się 5 września 2019 roku.

Przecięcie wstęgi

Dzięki przeprowadzce zyskaliśmy przestronne i nowoczesne wnętrza. Dwukrotnie zwiększyła się powierzchnia użytkowa biblioteki. Użytkownicy mają lepszy dostęp do budynku i swobodę poruszania się wewnątrz, gdyż obiekt jest w pełni

przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Wnętrza budynku wprowadzają w krainę czarów Alicji, pozwalają na podróż w czasie, gdzie w spokoju można pobudzić wyobraźnię i oddać się realizacji pasji czy zainteresowań. Jest to miejsce tętniące życiem, chętnie odwiedzane przez dzieci, młodzież i dorosłych, a także turystów.

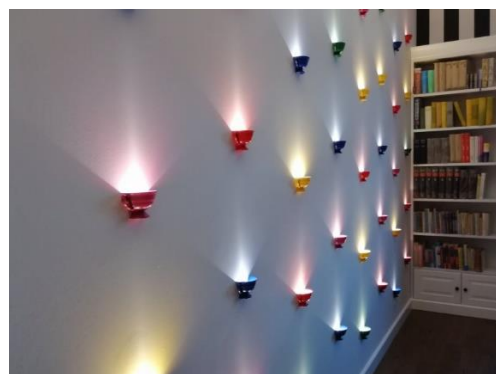

W budynku znajduje się czytelnia i kącik dla dzieci z tzw. wyspą, na której znajduje się huśtawka, kolorowe pufy, skrzynie w kształcie książek, będące niesamowitą atrakcją dla najmłodszych. Jest też mała sala spotkań oraz duża sala widowiskowa. Są one wykorzystywane zarówno podczas kameralnych spotkań typu spotkania DKK czy warsztaty dla seniorów, jak też na duże imprezy widowiskowe – koncerty, spektakle, zajęcia dla dzieci, spotkania autorskie. Sala komputerowa wyposażona jest w 12 stanowisk. Użytkownicy mogą bezpłatnie korzystać z komputera i Internetu.

Księgozbiór biblioteki, liczący ponad dwanaście tysięcy pozycji, umieszczono na nowych, pięknych regałach. Na ścianach znajdują się ciekawe grafiki, barwne oświetlenie, lustra w tematyce Alicji w Krainie Czarów. Kolorowe krzesła i fotele oraz

kanapa przyciągają uwagę użytkowników i zapraszają do korzystania.

Dziś wokół biblioteki gromadzą się różne grupy użytkowników, od przedszkolaków do seniorów, co pozwala integrować mieszkańców i inspirować do działania. Rezultatem kilku projektów było także zawiązanie się grupy kobiet, które pod nazwą

„Pracownia dobrych pomysłów” spotykają się i tworzą rękodzieło.

GBP w Jezioranach jest instytucją przyjazną i spełniającą oczekiwania użytkowników. Czynna 5 dni w tygodniu od godziny 9.00 do 19.00, służy pomocą w zakresie czytelnictwa, informacji, edukacji i kultury. Żywo wspiera też promocję tradycji oraz historii regionu i kraju. W nowej aranżacji stara się stwarzać warunki przychylne pracy, nauce, ale też rozrywce i odpoczynkowi.

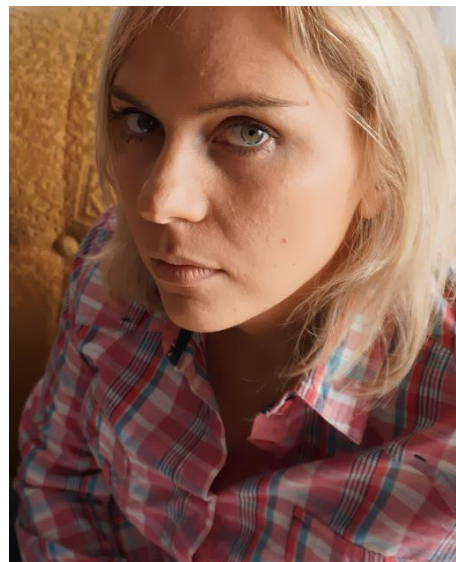
Małgorzata Szabelska
GBP w Jezioranach

Dlaczego właśnie dzieci, czyli rozmowa z Agnieszką Starok z wydawnictwa Tekturka

tekturka

Agnieszka Starok – autorka książek dla dzieci i właścicielka wydawnictwa Tekturka, mama dwóch wspaniałych synów.

Tytuł wywiadu brzmi: „Dlaczego właśnie dzieci”, więc dlaczego? Kiedy zaczęła się Pani przygoda z literaturą dziecięcą? Mam tu na myśli zarówno zainteresowania, jak i sam proces twórczy.

Moja przygoda z książkami dla dzieci rozpoczęła się, gdy sama zostałam mamą. Po urodzeniu synów, gdy czytałam im książeczki dostępne na rynku stwierdziłam, że czegoś mi w nich brakuje – tak wpadłam na pomysł stworzenia serii książeczek dla maluszków, które nazwałam Seria Dobra Książeczka. Sam proces tworzenia odbył się więc nieplanowanie i całkowicie spontanicznie.

I wtedy pojawił się też pomysł na wydawnictwo?

Tak. Gdy już napisałam swoje pierwsze książeczki pomyślałam, że dobrze byłoby je wydać. Zaczęłam zastanawiać się jak to zrobić. Pomyślałam, że spróbuję otworzyć swoje własne wydawnictwo, mimo, że nie miałam w tej materii żadnego doświadczenia. Teraz wiem, że było to szalone, ale udało się. Wydawnictwo bardzo się rozwinęło i wydajemy książki nie tylko polskich, ale i zagranicznych autorów.

A nawet samego Paula McCartneya! Jak do tego doszło?

Powiem szczerze, że gdy usłyszałam o tym, że sir Paul McCartney napisał książkę dla dzieci od pierwszej chwili marzyłam o tym, żeby to nam udało się ją wydać w języku polskim. Nie do końca jednak dowierzałam, że będzie to możliwe. Oczywiście nie byliśmy jedynym chętnym wydawnictwem w Polsce, tym bardziej jestem bardzo szczęśliwa, że udało się to akurat Tekturce. Książka w języku polskim ma tytuł Hej, Przedziadku! i jest naprawdę wyjątkowa, nie tylko ze względu na samego autora, ale także na treść i ilustracje – bardzo podoba się zarówno dzieciom, jak i dorosłym.

No właśnie, co według Pani jest najważniejsze w literaturze dziecięcej?

Dzisiejszy czytelnik jest bardzo wymagający – zarówno ten duży, jak i ten najmniejszy. W ostatnich latach na rynku pojawiło się mnóstwo fantastycznych książek dla dzieci, nie sposób nawet być na bieżąco z całą ofertą wydawniczą. Najważniejsza jest jednak moim zdaniem równowaga między treścią a stroną wizualną książki. Zarówno treść, jak i obraz muszą stanowić spójną harmonijną całość.

Współcześnie klasyka odchodzi nieco do lamusa. Jak Pani myśli dlaczego tak się dzieje?

Rzeczywiście, my wydawcy obserwujemy takie zjawisko, głównie jeżeli chodzi o baśnie. Współcześni rodzice często nie chcą sięgać po baśnie ze względu na ich tematykę. W baśniach Andersena czy braci Grimm niezwykle często pojawia się smutek, śmierć, brutalność, przemoc. I mimo tego, że rodzice często szukają książek o trudnej tematyce, to jednak przedstawionej w inny, bardziej nowoczesny sposób. Myślę, że duży wpływ ma na to fakt, jak bardzo zmieniły się w ostatnich latach

metody wychowawcze i podejście do małego człowieka.

Czy w swoich synach udało się zaszczepić miłość do literatury na przykład poprzez wizyty w bibliotece?

Tak, moi synowie uwielbiają książki. Mój starszy syn ma dopiero 6 lat, a już sam zaczyna tworzyć i spisywać przeróżne historie. Myślę, że oczywiście w głównej mierze to dlatego, że książki są ciągle obecne w jego życiu, obserwuje mnie, wie czym się zajmuję. Ale także często chodzimy do biblioteki. Od najmłodszych lat chciałam pokazać synom na czym polega korzystanie z biblioteki i jak w szczególności sposób traktuje się książki wypożyczone, takie, które trafią jeszcze do innych dzieci. Co do funkcjonowania samych bibliotek, to zauważam tam także ogromne zmiany na plus.

Co Pani ma na myśli? Współcześnie rzeczywiście zmienił się sposób myślenia o bibliotece jako o miejscu wypożyczania książek. Stała się miejscem rozwijania pasji oraz wielu innych aktywności z zakresu szeroko pojętej kultury.

Bardzo podoba mi się, że we współczesnych bibliotekach organizowane są różnego rodzaju imprezy kulturalne, warsztaty i spotkania autorskie. Nie przypominam sobie takich wydarzeń w bibliotekach, gdy byłam mała. A kiedyś również byłam tam częstym gościem. Myślę, że zmieniło się przede wszystkim podejście do czytelnika, który jest teraz traktowany bardzo indywidualnie. Cieszę się, że dotyczy to zarówno dużego, jak i małego czytelnika. Uważam, że książka to niezbędny element prawidłowego rozwoju dziecka.

Dziękuję za rozmowę!

Rozmawiała

Agata Kornacka

Dział Udostępniania WBP w Lublinie

Mały czytelnik w oddziale dziecięcym WBP w Lublinie

Oddział dziecięcy pełni niezwykle ważną funkcję w całej bibliotece. Jest łącznikiem między książką, w jej szerokim rozumieniu, a najmłodszym odbiorcą literatury. Młody człowiek jest najbardziej wymagającym czytelnikiem, na którego ukształtowanie, co warto podkreślić, jako bibliotekarze mamy ogromny wpływ.

Spełnić wymagania najmłodszych użytkowników nie jest łatwo. Współczesny młody czytelnik to przede wszystkim dziecko z bogatą wyobraźnią, wrażliwe i otwarte na doświadczenia. Postrzega świat polisensorycznie, czyli używa do tego wszystkich zmysłów do poznawania otaczającej przestrzeni. Potrzeba eksploracji jest u niego bardzo rozwinięta. Dlatego też oddział dla dzieci musi sprostać wyzwaniu, jakim jest wprowadzenie najmłodszych w tajemniczy świat książki i zabawy używając w tym celu różnych metod oraz szerokiego wachlarza różnorodnych zajęć przeznaczonych dla najmłodszych użytkowników. Są to warsztaty biblioteczne, opierające się na lekturze (analizie) dostępnych w oddziale książek, z elementami zajęć plastycznych, rozwijających dziecięcą kreatywność. Najważniejsze jest aby wykorzystać dziecięcą ciekawość świata i potrzebę doświadczania nowości oraz odpowiednio je ukierunkować.

Gdy dziecko bierze do ręki książkę, pierwszą rzeczą, na którą zwraca uwagę, jest jej szata graficzna. Dlatego też lekturę warto dobierać w ten sposób, aby jej cechy zewnętrzne były dla malca atrakcyjne. Również tematyka książki powinna wpisywać się w najbliższy dziecku zakres zainteresowań. Mogą to być rodzina, zwierzęta, przygody ulubionego bohatera z bajki z telewizji, lalki, samochody, wróżki, książeczki itd. Całość powinna być ujęta ciekawie, estetycznie i nieść ze sobą potrzebne nam treści.

W Oddziale dla Dzieci Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego znajdują się propozycje dla dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów szkoły podstawowej. Są tu lektury, komiksy, poradniki, książki pomocne w nauce, encyklopedie, słowniki i inne. W zbiorach znajdują się także wydawnictwa periodyczne. Spektrum jest zatem szerokie i otwiera wiele tematów, które tylko czekają na to, by je podjąć.

Tematyka zajęć oraz sposób ich przeprowadzenia dostosowany jest do wieku dzieci. Zajęcia poruszają zagadnienia ciekawe i odpowiadające potrzebom maluchów. Są zbudowane tak, żeby każdy element przyciągał dziecięcą uwagę, kształtował motywację oraz niósł ze sobą wartościowe przesłanie. Książka staje się tu nośnikiem obrazu i słowa, ale także uniwersalnych wartości. Często bywa, że wprowadzone są modyfikacje, szczególnie w przypadku, gdy Oddział odwiedza grupa zróżnicowana wiekowo. Wówczas język czy sposób przedstawienia tematu muszą zostać dostosowane do każdego z dzieci. Nie zmienia się za to główny cel zajęć, a więc przekazanie dzieciom wartości ważnych zarówno dziś, jak i w przyszłości.

Praca w Oddziale dla Dzieci to nie tylko starania o rozwój czytelniczy dziecka, ale także kształtowanie jego poczucia artysty, wrażliwości na piękno oraz kompetencji komunikacyjnych. W tej materii szczególnie przydatne są wielotematyczne warsztaty, mobilizujące do działania i wpływające bezpośrednio na sferę społeczną i emocjonalną dziecka.

Jeden z warsztatów cieszący się szczególną popularnością to warsztat „Uczymy się żyć w przyjaźni”. Głównym celem zajęć jest wprowadzenie pojęcia przyjaźni oraz jej znaczenia w budowaniu zaufania i więzi międzyludzkich. Dzieci w trakcie warsztatu tworzą coś na kształt pajęczyny ze szpulki nici, którą rozpoczyna nauczyciel. Zadaniem najmłodszych jest przekazać nić i powiedzieć kolejnej osobie coś miłego. Celem tej zabawy jest przełamywanie barier i nieśmiałości, zachęcenie do spontanicznej aktywności werbalnej oraz pogłębienie więzi między uczestnikami. Trudny temat przyjaźni staramy się zatem pokazać w sposób ciekawy i nietuzinkowy. Dzieci bardzo lubią tę tematykę, a doceniają ją również nauczyciele.

Na zakończenie warsztatu dzieci robią tzw. „parasolki przyjaźni”, rozwijające pomysłowość, indywidualność. Przede wszystkim podkreślają, że każda przyjaźń jest inna i ma wiele odcieni.

Inną koncepcję mają zajęcia zatytułowane „Skąd się biorą wynalazki? Niezwykłe spojrzenie na zwykłe rzeczy”, które zostały zainspirowane książką *Kropka* autorstwa Petera H. Reynoldsa. Książka opowiada o tym, że każdy może wiele osiągnąć jeśli tylko zechce inaczej spojrzeć na otaczającą rzeczywistość.

Nauczyciel mając do dyspozycji różne przedmioty, np. spinacz, rzep czy papierowy samolot, zadaje dzieciom pytania dotyczące ich przeznaczenia i praktycznego wykorzystania. Chodzi także o przedstawienie nietypowych zastosowań oraz rozróżnienia na odkrycia i wynalazki. Celem jest przesłanie, że warto jest czasem spojrzeć na świat z innej perspektywy, gdyż wtedy wszystko może wyglądać zupełnie inaczej.

Młody czytelnik w oddziale dziecięcym powinien czuć się komfortowo, zawsze móc liczyć na kompleksową i profesjonalną obsługę pracowników. Każdego czytelnika należy traktować indywidualnie i wyjątkowo. Należy go słuchać, być przygotowanym do odpowiedzi na niemal każde pytanie, umieć odpowiedzieć na niesprecyzowane

dokładnie potrzeby. Służyć temu ma również przestrzeń – wygodna i atrakcyjna wizualnie. Przytulne kanapy, siedziska, utrzymane w optymistycznych kolorach, zapraszają do pracy, ale też relaksu i zabawy.

Maluchy najczęściej sięgają po zgromadzone w pułdach zabawki, książeczki dotykowe oraz kolorowanki, starsze dzieci i młodzież po książki różnicowane tematycznie, szczególnie dominują popularne serie np. *Felix*, *Net* i *Nika*, *Minecraft* czy *Harry Potter*.

Pracownicy dyżurujący w Oddziale, poza stałymi, cyklicznymi zajęciami dla grup zorganizowanych, są gotowi pomóc w odrabianiu lekcji, przygotowaniu prac plastycznych i odnajdywaniu potrzebnej wiedzy czy odpowiedniej książki. Jest to praca bardzo wdzięczna, satysfakcjonująca i ciekawa, ale przede wszystkim niezwykle odpowiedzialna. Mamy bowiem świadomość, że w naszych rękach pokładane jest zaufanie rodziców i nauczycieli, że mali czytelnicy wyrosną w przyszłości na dorosłego i przede wszystkim świadomego czytelnika.

Agata Kornacka

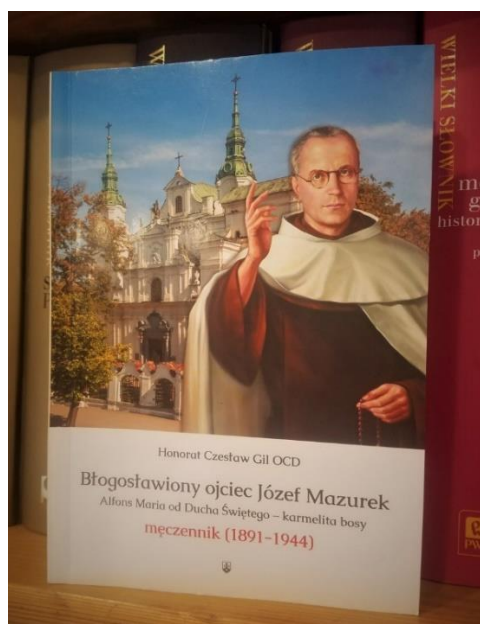
Dział Udostępniania WBP Lublin

Bosy zakonnik żołnierzem Boga

Autorem książki jest polski zakonnik ze zgromadzenia karmelitów bosych Honorat Czesław Gil. Opisał on życie i wiarę swojego brata zakonnego – ojca Józefa Mazurka – pierwszego beatyfikowanego męczennika polskiego Karmelu.

Błogosławiony ojciec Józef Mazurek – Alfons Maria od Ducha Świętego, według metryki spisanej w języku rosyjskim, urodził się 1 marca 1891 roku w Baranówce, w parafii św. Anny w Lubartowie. Tu był ochrzczony, tu uczył się wiary i tutaj także przyszło powołanie do życia zakonnego. W 1908 roku wstępując do nowicjatu, przyjął imię Alfons od Ducha Świętego, zaś w 1909 roku złożył śluby czasowe. W 1912 roku złożył śluby uroczyste w Wadowicach. W 1916 roku podczas uroczystości Matki Bożej Szkaplerznej przyjął święcenia kapłańskie w katedrze św. Szczepana w Wiedniu.

Teolog, filozof, profesor i rektor seminarium karmelickiego, dyrektor tercjarzy w klasztorze w Wadowicach, przeor klasztoru w Czernej, pierwszy polski wizytator tercjarzy karmelitańskich. Autor pieśni kościelnych, np. *Tam wśród ciszy sinych borów* oraz licznych publikacji w „Głosie Karmelu” np. listów z „kolegium na Górcie” i tekstów dla tercjarzy.

Z relacji świadków wynika, że błogosławiony przeor z Czernej zadziwiał swoją gorliwością. Był wiernym kapłanem, sumiennym i wymagającym przełożonym i wychowawcą, surowym przede wszystkim dla siebie. Kochał swój zakon, każdą wolną chwilę spędzał na modlitwie. Jego ulubioną formą modlitwy była prywatna adoracja Najświętszego Sakramentu, „pod tym względem nikt w klasztorze mu nie dorównywał”.

Bohater książki, męczennik chrześcijański nigdy nie wstydził się swojej wiary, ani przez chwilę nie miał wątpliwości, że miłość do Boga stanowi sens jego życia i to właśnie Jemu chce podarować swój los. Nieustannie pogłębiał wiarę służąc innym, dając tym samym świadectwo ufności w swojego mistrza – Jezusa Chrystusa.

O męczeńskiej, przedwczesnej śmierci zadanej przez esesmana, która nastąpiła późną wiosną 1944 roku, dziś przypomina pomnik na łące w Nawojowej Górcze, postawiony w miejscu gdzie został rozstrzelany. Swoistą formą umocnienia pamięci o zakonniku, są także słowa Jana Pawła II wypowiedziane 16 czerwca 1999 roku w Wadowicach, z okazji beatyfikacji Alfonsa Marii Mazurka i 108 innych polskich męczenników z okresu II wojny światowej:

„Cieszę się, że dane mi było beatyfikować (...) ojca Alfonsa Marię Mazurka, który był wychowankiem, a potem zasłużonym wychowawcą w przyklasztornym Niższym Seminarium. Z pewnością miałem sposobność zetknąć się osobiście z tym

świadkiem Chrystusa, który w 1944 roku, jako przeor klasztoru w Czernej, przypieczętował swoją wierność Bogu męczeńską śmiercią. Ze czcią klękam u jego relikwii, które spoczywają właśnie w kościele św. Józefa na Górcie, i dziękuję Bogu za dar życia, męczeństwa i świętości tego wielkiego zakonnika”.

Niewielka publikacja, wydana przez Wydawnictwo Karmelitów Bosych jest interesującą pozycją. Wielość archiwalnych fotografii, zaczerpniętych ze zbiorów Wydawnictwa Karmelitów Bosych i prywatnego archiwum rodzinnego oraz przywołane fakty historyczne, pozwalają bliżej poznać sylwetkę i uświadomić sobie, że błogosławieni i święci, ludzie wielkiego umysłu i wiary żyją obok nas, pochodzą z tej samej miejscowości, należą do tej samej parafii, chodzą tymi samymi ulicami. Są wśród nas...

Błogosławiony ojciec Józef Mazurek, męczennik (1891–1944) – Alfons Maria od Ducha Świętego, karmelita bosy / Honorat Czesław Gil ; redakcja Iwona Pawłowska. – Kraków : Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 2018.

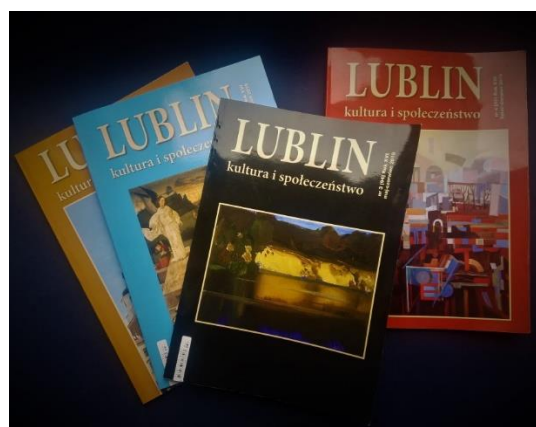
Justyna Kasperczuk
Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie
WBP w Lublinie

Z cyklu czasopisma lokalne i regionalne: „Lublin. Kultura i społeczeństwo”

Zróżnicowanie dziedzictwa kulturowego Lubelszczyzny sprawia, że wydawane są tu interesujące, wielotematyczne czasopisma poświęcone historii i tradycjom lokalnym. Część z nich ma charakter czysto naukowy, inne popularnonaukowy, wiele z nich to roczniki, kwartalniki, inne to wydawane okazjonalnie jednodniówki. Tytułów czasopism o wymiarze regionalnym na terenie województwa lubelskiego jest ponad dwieście, a większość z nich można odnaleźć w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

„Lublin. Kultura i Społeczeństwo” to czasopismo znane i lubiane, wydawane od 2004 roku. Ukazuje się jako dwumiesięcznik, a jego wydawcami są Lubelski Oddział Stowarzyszenia Pisarzy Polskich oraz Fundacja Willa Polonia. Redaktorem naczelnym od początku jego istnienia jest Zbigniew Włodzimierz Fronczek, lubelski pisarz, dziennikarz, regionalista.

Specyfika, tematyka i forma pisma są bardzo charakterystyczne, rozpoznawalne i doceniane przez wielu czytelników. Periodyk nie skupia się tylko i wyłącznie na wydarzeniach kulturalnych dotyczących Lublina. Porusza zagadnienia z dziedziny kultury całej Lubelszczyzny, a często numer poświęcony jest jednemu wybranemu zagadnieniu. Na uwagę zasługuje fakt, że „Lublin. Kultura i Społeczeństwo” będąc czasopismem fachowym, które skupia się na zagadnieniach związanych z literaturą, kulturą, sztuką, językoznawstwem czy historią, jednocześnie jest bardzo przystępne w swojej treści. Autorami artykułów są nierzadko wybitni specjaliści, profesorowie, doktorzy z Lublina oraz całej Polski.

Najnowszy numer czasopisma 4 (95) z 2019 gromadzi wielu znamienitych autorów oraz interesujące treści. Na początek warto przywołać teksty literaturoznawcze. Artykuł Stefana Kruka pt. *Antymonie życia ziemiańskiego w twórczości Józefa Blizińskiego*, dotyczy dorobku pisarskiego polskiego dramaturga żyjącego w XIX wieku. Podobny analityczny charakter mają także felietony *Symbolika domu w powieściach Marii Rodziewiczówny* autorstwa Janiny Szcześniak oraz *Kilka rozmów, listów, wierszy o Powstaniu Warszawskim* Zbigniewa Włodzimierza Fronczka.

Tematyce z pogranicza językoznawstwa, etnologii czy antropologii kulturowej swoje teksty poświęcili Halina Pelcowa (*Dialektologia jako nauka i przedmiot dydaktyki*), która omówiła problematykę różnego rodzaju gwar, dialektów i regionalizmów, w tym tych z Lubelszczyzny. Jan Adamowski zajął się tematem folkloru wschodniego pogranicza kulturowego (*Folklor na wschodnim pograniczu kultowym*). Agnieszka Dudek-Szumigaj opisała problematykę badań inskrypcji nagrobnych w artykule *Cmentarz w pejzażu kulturowo-językowym pogranicza z punktu widzenia językoznawcy*.

Duża część omawianego numeru poświęcona jest Włodawie – jej historii, związanych z nią postaciom i regionalnym wydarzeniom. Opublikowane artykuły przybliżają miasto, które wielu ludziom kojarzy się z Festiwalem Trzech Kultur czy Jeziorem Białym, ale również w kontekście przyznania Honorowego Obywatelstwa Miasta Włodawy prof. Feliksowi Czyżewskiemu, zasłużonemu dla nauki i kultury lubelskiemu językoznawcy. Joanna Szubstarska w swoim tekście zdała sprawozdanie z uroczystości obchodzonej 7 czerwca 2019 roku, wzbogacając ją krótką biografią naukowca, a Alicja Pihan-Kijasowa z Poznania (*Jubileusz Profesora Feliksa Czyżewskiego*), pokrótce opisała dokonania naukowe i 45-letnią działalność uczonego.

Prof. Feliks Czyżewski w tym numerze wystąpił również jako autor. W jednym z nich odniósł się do otrzymanego wyróżnienia (*Kilka słów Honorowego Obywatela Włodawy*), natomiast w pracy *Mowa „tutejsza” mieszkańców wschodniej Lubelszczyzny. Dwa aspekty: naukowy i potoczny* opisał zagadnienia z pogranicza kulturowo-językowego.

Znaczna część opisywanego numeru czasopisma poświęcona została tradycyjnie zagadnieniom kultury i sztuki. Centralne miejsce zajęła tutaj postać artystki Krystyny Główniak, której twórczość przewija się przez całe czasopismo. Poza kolorowymi reprodukcjami jej dzieł na okładce, również wewnątrz numeru obfituje w liczne faksymilia, a artykuł Waldemara Odorowskiego pozwala bliżej prześledzić działalność lubelskiej artystki.

Ks. Edward Walewander z kolei relacjonuje uroczystość przyznania lubelskiej wokalistce Monice Grajewskiej Odznaki Zasłużony dla Kultury Polskiej, podsumowując jednocześnie dorobek artystyczny piosenkarki.

Reasumując możemy powiedzieć, że „Lublin. Kultura i Społeczeństwo” jest periodykiem łączącym naukowość oraz tematykę regionalną. Porusza wiele zagadnień z przeróżnych dziedzin nauki, podkreślając jednocześnie jak ważne jest dziedzictwo kulturowe województwa lubelskiego.

Lublin. Kultura i Społeczeństwo: dwumiesięcznik środowisk twórczych / Zbigniew Włodzimierz Fronczek (redaktor naczelny), – 2019, nr 4 (95). – Lublin : Lubelski Oddział Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, FUNDACJA Willa Polonia 2019. – 29 cm

Czasopismo dostępne w Czytelni Czasopism WBP, sygn. 767c EO

Waldemar Kawecki

Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie WBP w Lublinie

Kalejdoskop zimowy

Krótką relacją z najważniejszych wydarzeń kulturalnych regionu.

- 5 października 2019 r. ramach Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek GBP w Kraśnicy (pow. krasnostawski) zorganizowała prezentację twórców pod hasłem „Ludzie z pasją Gminy Kraśnica”.
- 8 października 2019 r. w MBP w Józefowie (pow. biłgorajski) odbyło się podsumowanie projektu „Roztocze chlebem i miodem płynące”, dofinansowanego przez Narodowe Centrum Kultury w ramach programu „EtnoPolska 2019”. W programie znalazło się rozstrzygnięcie konkursu na quest pod hasłem „Śladami dawnych zawodów w gminie Józefów”, spotkanie międzypokoleniowe, wystawy twórców lokalnych, degustacja potraw regionalnych oraz Koncert Kapeli Zwierzynieckiej.
- 9 października 2019 r. w WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie odbyła się promocja książki ks. Rafała Jakuba Pastwy *Słowa przedstawiony fragment mojego życia z wnętrza Lublina*. Projekt został zrealizowany dzięki wsparciu Miasta Lublin.
- 16 października 2019 r. w GBP im. J. I. Kraszewskiego w Kamionce (pow. lubartowski) odbyło się spotkanie z prof. zw. dr. hab. Juliuszem C. Chojnackim z cyklu „Kamionkowskie Zaduszki”. Uczestnicy mieli możliwość obejrzenia prezentacji zdjęć pochodzących ze zbiorów biblioteki „Mieszkańcy Kamionki: lata powojenne do 1980” oraz próby

odgadywania sylwetek osób i miejsc z tych fotografii.

- 22 października 2019 r. Biblioteka Miejska w Puławach zorganizowała warsztaty dla młodzieży „Jak stworzyć własny podcast”, które poprowadziła Ada Gorczyca – dziennikarka prasowa i radiowa, autorka podcastu „Czytam czy tu”.
- 24 października 2019 r. w MGBP w Poniatowej (pow. opolski) odbył się wykład o Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który wygłosiła adwokat Karolina Tuziemska.
- W dniach 25–27 października 2019 r. Koło Miejskie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie zorganizowało wyjazd dla pracowników lubelskich bibliotek na 23. Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie.
- 25 października 2019 r. w BPG Konopnica (pow. lubelski) odbył się wieczór autorski z Dorotą Wójcikowską i Witoldem Palakiem, autorami książki *Wigilia wśród łowców głów* – relacji z prawie czteroletniej podróży motocyklowej po Indiach.
- 14 listopada 2019 r. w MiBPB w Biłgoraju rozstrzygnięto konkurs na plakat i hasło promujące czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży. Zwycięzcą został autor hasła: „Książka to portal do innego świata”.
- 14 listopada 2019 r., w ramach realizacji projektu „Literacki Chełm: cykl wydarzeń kulturalnych” ChBP im. M. P. Orsetti w Chełmie zorganizowała turniej „Biblionerzy”, promujący czytelnictwo i literaturę, inspirowany popularnym teleturniejem telewizyjnym. Uczestnikami zabawy byli uczniowie SP nr 11 w Chełmie, którzy odpowiadali na pytanie przygotowane przez nauczycieli języka polskiego.
- 14 listopada 2019 r. w Bibliotece u Kazimierza MGBP im. K. Zielińskiego w Modliborzycach (pow. janowski), odbyło się spotkanie z autorem powieści *Trzecia ucieczka* Zdzisławem Sałdanem – lekarzem pediatrą, ordynatorem oddziału

ratunkowego SPZZOZ w Janowie Lubelskim.

- 19 listopada 2019 r. MBP w Radzynie Podlaskim pod hasłem „Po drugiej stronie mikrofonu”, zorganizowała spotkanie z reportażystkami Polskiego Radia Hanną Bogoryja-Zakrzewską i Katarzyną Błaszczuk, autorkami książki *Zdarzyło się naprawdę. Opowieści reporterskie*.
- 20 listopada 2019 r. MBP w Hrubieszów zorganizowała spotkanie z Mariuszem Skorniewskim, prezesem Stowarzyszenia „Robim co możemy” z Ulhówka – teoretykiem i praktykiem działań na rzecz dbania i upamiętniania polskich śladów obecności na Ukrainie, szczególnie na cmentarzach przedwojennego powiatu sokalskiego i rawskiego.
- 20 listopada 2019 r. w Filii nr 1 MBP w Kraśniku, zorganizowano imprezę „Piosenki wojennej ulicy”. Uczestnicy ubrani w stroje z lat międzywojennych wykonali pieśni patriotyczne z okresu II wojny światowej.
- 22 listopada 2019 r. w WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie odbył się wernisaż wystawy „Madonny świata. Obrazy matki w pastelach Teresy Szczuki”. dopełnieniem wernisażu był koncert uczennic ze Szkoły Muzycznej I i II st. im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie pod kierunkiem prof. Iwony Siedlaczek – Weroniki Fedor i Julii Kuzyk.
- 22 listopada w GBP w Stoczku Łukowskim z siedzibą w Starych Kobiałkach (pow. łukowski) odbyła się konferencja naukowa „Drogi do niepodległości... Historia walki o niepodległość w Gminie Stoczek Łukowski”. W konferencji wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych i placówek oświatowych z terenu Miasta Stoczek Łukowski i Gminy Stoczek Łukowski, młodzież szkolna oraz przedstawiciele lokalnej społeczności i organizacji społecznych, w szczególności towarzystw regionalnych z terenu Lokalnej Grupy Działania „Razem ku lepszej przyszłości”.

- 26 listopada 2019 r., podczas organizowanego w Łodzi przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego X Kongresu Bibliotek pod hasłem „Różni. Równi. Ważni”, ogłoszone zostały wyniki ogólnopolskiego konkursu stypendialnego im. Olgi Rok. Jedną z dwóch laureatek została Olga Wójtowicz z Filii nr 18 MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Stypendium w wysokości 5000 zł przeznaczone zostanie na rozwój osobisty i nabycie nowych umiejętności przydatnych w życiu zawodowym.
- 29 listopada 2019 r. redakcja dziennika „Rzeczpospolita” ogłosiła wyniki dziewiątej edycji rankingu bibliotek. Pierwsze miejsce zajęła BPMiG Barcin z województwa kujawsko-pomorskiego. Po raz kolejny najwyższej sklasyfikowana z bibliotek Lubelszczyzny została MBP we Włodawie, która zajęła 16 miejsce. W pierwszej „setce” rankingu znalazły się także: GBP w Serokomli (pow. łukowski) – 40 miejsce, MBP w Józefowie (pow. biłgorajski) – 75 miejsce, GBP w Stoczku Łukowskim z siedzibą w Starych Kobiątkach (pow. łukowski) – 79 miejsce, MBP w Kraśniku – 80 miejsce, MGBP im. Z. Herberta w Łęcznej – 90 miejsce, MGBP im. K. Zielińskiego w Modliborzycach (pow. janowski) – 91 miejsce i GBP w Adamowie (pow. łukowski) – 95 miejsce.
- 2 grudnia 2019 r. Książnica Zamojska im. S. K. Zamoyskiego, przy współpracy Urzędu Statystycznego w Lublinie, zorganizowali seminarium pod hasłem „Statystyczny czytelnik”. Wśród prelegentów znaleźli się pracownicy US i jego Oddziału w Zamościu, WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie oraz Książnicy Zamojskiej.
- 5 grudnia 2019 r. w galerii WBP im. H. Łopacińskiego odbyła się prezentacja albumu fotograficznego Artura Tabora *Pejzaż nostalgiczny*.
- 17 grudnia 2019 r. w Janowie Podlaskim odbyła się VI Gala Kultury Powiatu Bialskiego, podczas której rozstrzygnięty został konkurs „Biblioteka Roku Powiatu Bialskiego”. Laureatką została GBP w Sławatyczach. Statuetkę i nagrodę w wysokości 2 tys. zł Pani Małgorzacie Walczuk wręczyli dyrektor zwycięskiej Biblioteki Mariusz Filipiuk, Starosta Bialski oraz Grzegorz Siemakowicz wicedyrektor MBP w Białej Podlaskiej.
- 17 grudnia 2019 r. w MBP we Włodawie odbyły się XVIII Biblioteczne Spotkania Regionalne, które w tym roku dedykowane były 450-leciu Unii Lubelskiej. Współorganizatorami wydarzenia były Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Włodawskiej i Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział we Włodawie.
- 31 grudnia Filia w Podhorcach (gm. Tomaszów Lubelski) podsumowała zorganizowaną przez siebie akcję „Podaruj książkę bibliotece”, w ramach której księgozbiór placówki wzbogacił się o 28 pozycje książkowe, podarowane przez czytelników.
- W okresie październik–grudzień 2019 r. w ramach działalności Dyskusyjnych Klubów Książki w bibliotekach województwa lubelskiego odbyły się spotkania autorskie z: Jakubem Małeckim (GBP Goraj, pow. biłgorajski; MiPBP Biłgoraj; MBP Krasnystaw; MBP Hrubieszów; ZSP Radzyń Podlaski; Filia w Wysokiem, gm. Międzyrzec Podlaski, pow. bialski), Anną Fryczkowską (GBP Milejów, pow. łęczyński; MBP Tomaszów Lubelski; Książnica Zamojska; GBP Ruda-Huta, pow. chełmski), Ewą Nowak (MBP Włodawa, MGBP Annopol, pow. kraśnicki; MGBP Opole Lubelskie), Pawłem Reszką (GBP Drelów, pow. bialski; ZK Włodawa), Marcin Wroński (GBP Konstantynów, pow. bialski; GBP Komarówka Podlaska, pow. radzyński), Małgorzatą Rejmer, Joanną Tabor i Małgorzatą Szczurek (wszyscy WBP Lublin).

Oprac. Paweł Kordybacha

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Lublinie